

EKONOMIKAS UN KULTŪRAS AUGSTSKOLA

Akadēmiskā studiju programma

„APRITES EKONOMIKA UN SOCIĀLĀ UZŅĒMĒJDARBĪBA”

(KODS 45435)

Studiju programmas raksturojums un licencēšanas materiāli

Rīgā, 2021.gada 09.marts

Nr. 2-24/21/09

Akadēmiskās informācijas centram

IESNIEGUMS

Studiju programmas “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” licencēšanai

Augstskolas/ koledžas nosaukums	Ekonomikas un kultūras augstskola
Izglītības iestāžu reģistra reģistrācijas apliecības numurs	3343800214
Augstskolas/ koledžas juridiskā adrese	Rīga, Lomonosova iela 1, k.5, LV-1019
Tālruņa numurs	+371 20009053; +371 28451040
Elektroniskā pasta adrese	administracija@eka.edu.lv
Studiju programmas nosaukums	Akadēmiskā maģistra studiju programma “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība”
Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība
Citas studiju programmas studiju virzienā	Akadēmiskā maģistra studiju programma „Biznesa vadība” Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Vadības zinības” Profesionālā bakalaura studiju programma „Kultūras vadība” Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Radošais mārketinga un pārdošanas vadība” Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Izklaides un atpūtas industrijas vadība”
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	45345
Studiju programmas apjoms (KP) un ilgums	2 gadi, 80 KP
Studiju programmas īstenošanas veids un forma (arī tālmācība, ja piemērojams)	Pilna laika klātiešana – 2 gadi
Studiju programmas īstenošanas valoda	Latviešu, angļu
Uzņemšanas prasības	Sociālo zinātņu bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ekonomikā vai vadības zinātnē / sociālo zinātņu bakalaura grāds citās jomās ar vismaz 2 gadu pieredzi uzņēmuma vai tās struktūrvienības vadībā / dabaszinātņu bakalaura grāds datorzinātnē un informātikā ar vismaz 3 gadu pieredzi uzņēmuma vai tās struktūrvienības vadībā
Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju)	Sociālo zinātņu maģistra grāds vadībā un administrēšanā
Profesijas nosaukums un kods profesiju klasifikatorā, attiecīgie Ministru kabineta noteikumi	-

(aizpildāms, ja profesionālā studiju programma)	
Studiju programmas īstenošanas adrese (norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle)	Lomonosova iela 1/5, Rīga, Latvija, LV-1079
Studiju programmas direktors (vārds, uzvārds, grāds un/ vai profesionālā kvalifikācija, amats, e pasts un kontakttālrunis)	Edgars Čerkovskis, Mg.sc.soc., EKA lektors, e.cerkovskis@gmail.com , +371 26136998
Persona, kuru augstskola vai koledža pilnvarojusi kārtot ar licencēšanu saistītos jautājumus (vārds, uzvārds, akadēmiskais/zinātniskais grāds, amats, e-pasts un kontakttālrunis)	Oksana Lentjušenkova, Dr.oec., Asoc.prof., Rektore, oksana@augstskola.lv , 371 29185149

Rektore

Oksana Lentjušenkova

SATURS

1. STUDIJU PROGRAMMAS ATBILSTĪBA STUDIJU VIRZIENAM	6
1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība augstskolas stratēģijai un studiju virzienam. Studiju programmas mērķi, uzdevumi, plānotie studiju rezultāti	6
1.1.1. Studiju programmas izveides pamatojums	6
1.1.2. Studiju programmas atbilstība augstskolas stratēģijai un studiju virzienam	7
1.1.3. Studiju programmas mērķi, uzdevumi, plānotie studiju rezultāti	8
1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums	9
1.3. Studiju programmas atbilstību nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē ...	10
1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums un analīze	12
2. RESURSI UN NODROŠINĀJUMS	14
2.1. Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums	14
2.2. Informatīvās un metodiskās bāzes (e-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas utt.) novērtējums	15
2.3. Informācija par finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai	16
2.4. Materiāltehniskās bāzes novērtējums	17
3. STUDIJU SATURS UN ĪSTENOŠANAS MEHĀNISMS	18
3.1. Studiju programmas satura raksturojums	18
3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisma (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums	19
3.3. Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze	21
3.4. Novērtējums, kā augstskolā/ koledžā izveidotā kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tajā noteiktie principi tiek ievēroti studiju programmā	21
3.5. Novērtējums par ieinteresēto pušu iesaisti studiju programmas izveidē	24
4. MĀCĪBSPĒKI	26
4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēles pamatojums	26
4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām	26
4.3. Mehānismi un procedūras mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai	27
5. STUDIJU PROGRAMMAS ATBILSTĪBA NORMATĪVO AKTU PRASĪBĀM. PIELIKUMI	29
1.pielikums. Studiju programmas salīdzinājums ar citu augstskolu studiju programmām	29
2. pielikums. Studiju programmas atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums	29
3.pielikums. Studiju programmas plānojums	29
4.pielikums. Studiju kursu/moduļu kārtējums	29
5.pielikums. Studiju programmas atbilstība ESG	29
6.pielikums. Mācībspēku saraksts	29
7.pielikums. Mācībspēku publikācijas	29
8.pielikums. Senāta lēmums par studiju programmas izveidi	29
9.pielikums. Līgumi ar citām augstskolām	29

10.pielikums. Apliecinājums par zaudējumu kompensācijas garantiju.....	29
11.pielikums. AIP atzinums.....	29
12.pielikums. Apliecinājums par akadēmiskā personāla atbilstību.....	29
13.pielikums. Apliecinājums par mācībspēku svešvalodu prasmi.....	29
14.pielikums. Apliecinājus par valsts valodas prasmi.....	29
15.pielikums. Studiju līguma paraugs.....	29
16.pielikums. Diploma paraugs	29
17.pielikums. Nolikums par iegūto kompetenču un studiju rezultātu atzīšanu.....	29
18.pielikums. Studiju padomes sēdes protokols 07.12.2020.....	29
19.pielikums. Studiju padomes sēdes protokols 28.01.2021.....	29
20.pielikums. Diskusijas protokols 9.12.2020.	29
21.pielikums. Diskusijas protokols 11.12.2020.	29
22.pielikums. Atzinums EILZA.....	29
23.pielikums. Programma University of Graz salīdzināšanai	29
24.pielikums. Programma ESCP Business School salīdzināšanai	29
25.pielikums. Programma Roskilde University salīdzināšanai.....	29
26.pielikums. Programma University of Graz salīdzināšanai	29
27.pielikums. Studiju virziena pārvaldībā iesaistīts personāls	29

1. STUDIJU PROGRAMMAS ATBILSTĪBA STUDIJU VIRZIENAM

1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība augstskolas stratēģijai un studiju virzienam. Studiju programmas mērķi, uzdevumi, plānotie studiju rezultāti

1.1.1. Studiju programmas izveides pamatojums

Maģistra studiju programmas “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” izveides nepieciešamība ir pamatota Rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku 2020.-2027. gadam, ko ir sagatavojusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija¹. Viens no galvenajiem rīcības virzieniem aprites ekonomikas ieviešanai ir “Sabiedrības iesaiste, informēšana un izglītošana”, kura ietvaros viens no pasākumiem ir “Aprites ekonomikas satura iekļaušana izglītības programmās un profesionālās pilnveides apmācībās un mūžizglītībā”.

Vidējās izglītības līmenī Latvijā pašlaik tiek īstenots *Ekoskolu projekts aprites ekonomikas veicināšanai (Eco-Schools Project for Advancing Circular Economy jeb E-SPACE)*, kura mērķis ir sniegt skolēniem zināšanas par aprites ekonomiku un rosināt tās principu praktisku īstenošanu ikdienā (<http://www.videsfonds.lv/lv/latvijas-ekoskolas-iesaist-s-starptautisk-pilotprojekt-aprites-ekonomikas-veicin-sanai>). Augstākajā izglītības sektorā arī notiek dažas aktivitātes – piemēram, Liepājas Universitāte Aprites ekonomikas centrā piedāvā studentiem iespēju praktiski apgūt aprites ekonomikai atbilstošus papīra un citu materiālu reciklēšanas procesus², Latvijas Universitāte projekta „*Baltijas jūras reģionā harmonizēts studiju saturs aprites ekonomikā un resursu efektīvā izmantošanā*” ietvaros darbojās pie mācību satura izstrādāšanu augstākajai izglītībai par aprites ekonomiku³. Tomēr, studiju programmu piedāvājums augstākajā izglītībā saistītajās jomās ir ļoti ierobežots: Rīgas Stradiņa Universitāte piedāvā bakalaurs programmu “Starptautiskais bizness un ilgtspējīga ekonomika” un Liepājas Universitāte piedāvā maģistra programmu “Ekotehnoloģijas”.

Kas attiecās uz sociālo uzņēmējdarbību, tikai Latvijas Kristīgā akadēmija (LkrA) piedāvā studējošajiem maģistra studiju programmu “Sociālās uzņēmējdarbības vadība”, pārējas augstākās izglītības iestādes (piemēram, Rīgas Tehniskā universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte) - tikai atsevišķu kursu “Sociālā uzņēmējdarbība”. Bet arī LkrA programma ir “sociālās labklājības jomā strādājošiem speciālistiem, kuri vēlas iegūt supervizora profesionālo kvalifikāciju sociālā darba jomā”⁴ – tātad, tas nav analogs EKA programmai.

Maģistra programma “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” ir unikāla Latvijas augstākās izglītības sektoram. Programmā tiks sagatavoti speciālisti ar padziļinātām zināšanām vadībinātnēs, aprites ekonomika un sociālajā uzņēmējdarbībā, kas nodrošinās viņiem spējas dibināt, vadīt un attīstīt uzņēmumus aprites ekonomikas jomā.

Programmas izveides nepieciešamību apliecina ne tikai līdzīgo programmu neesamība/ierobežots piedāvājums, bet arī statistikas dati. Latvijas ziņojumā “[Social enterprises and their ecosystems in Europe](#)” ir teikts, ka sabiedrībai joprojām trūkst zināšanas par sociālo uzņēmumu būtību un sociālo vērtību, kā arī pašiem sociālajiem uzņēmumiem trūkst cilvēkresursi. Savukārt, Eiropas Komisijas ziņojumā “A map of social enterprises and their eco-systems in Europe” ir norādīts uz biznesa iemaņu trūkumu darbiniekiem sociālajos uzņēmumos. Vēl viens indikators, kas pamato maģistra programmas “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” izveides vitālo nepieciešamību Latvijā – sociālo uzņēmumu skaits, kas darbojas

¹ <https://likumi.lv/ta/id/317168-par-ricibas-planu-parejai-uz-aprites-ekonomiku-2020-2027-gadam>

² <https://www.liepu.lv/lv/1278/aprites-ekonomikas-centrs>

³ <https://www.lu.lv/en/zinatne/programmas-un-projekti/starptautiskas-programmas-un-projekti/eiropas-teritorialas-sadarbibas-un-interreg-projekti/2014-2020-gads/baltijas-juras-regiona-harmonizets-studiju-saturs-aprites-ekonomika-un-resursu-efektiva-izmantosana/>

⁴ <http://kra.lv/studiju-programmas/magistra-studijas/#magistrs-sociala-uznemejdarbiba>

vides aizsardzības jomā. Tas ir tikai 4% kopējā ekonomiski aktīvo sociālo uzņēmumu skaitā uz 17.11.2020.⁵

Vēl viens arguments PAR šīs programmas nepieciešamību augstākās izglītības tirgū – ALTUM biznesa uzsacēju 2020.gada aptauja. Tikai 3% apgalvoja, ka viņiem nav svarīga biznesa ilgtspēja. 66% atzīst, ka viņiem ir svarīga biznesa ilgtspēja, tomēr izpratne par to ir samērā virspusēja vai pat maldīga.

1.1.2. Studiju programmas atbilstība augstskolas stratēģijai un studiju virzienam

Ekonomikas un kultūras augstskolai jaunas maģistra programmas izveidošana ir nepieciešama pozīciju nostiprināšanai vietējā un starptautiskajā tirgū. Šobrīd EKA ir tikai viena maģistra programma "Biznesa vadība". Jaunas programmas īstenošana nostiprinās studiju virzienu "Vadība, administrēšana un nekustamā īpašuma pārvaldība" un ļaus sasniegt mērķi, kas ir definēti EKA Attīstības stratēģijā (EKAAS) – "Sagatavot aktuālajām Latvijas un starptautiskajām tautsaimniecības vajadzībām atbilstošus, konkurētspējīgus profesionāļus biznesa, informācijas tehnoloģiju, kultūras un mākslas jomās, kuri var izmantot iegūtās zināšanas un praktiskās iemaņas veiksmīgai karjerai un sasniegumiem" un "Sasniegt augsta līmeņa starptautiski atzītus pētnieciskos un jaunrades rezultātus, kas tiek veicināti mērķtiecīgā docētāju, studējošo, vietēju un starptautisku sadarbības partneraugstskolu, kā arī industrijas pārstāvju sadarbībā, tādējādi nodrošinot pētniecībā balstītas studijas, atbilstošu docētāju zinātnisko kvalifikāciju un industrijai nepieciešamos pētījumus"⁶.

Konkrēti, jaunas maģistra programmas izveidošana sniegs ieguldījumu EKAAS šādu mērķa indikatoru sasniegšanā (EKAAS, Stratēģisko mērķu, prioritāšu un galveno darbības indikatoru 2019.–2023. gadam kopsavilkums, 7.-9.lpp.):

1. Studējošo skaita pieaugums gadā. Jauna maģistra programmai ir potenciāls piesaistīt jaunus studentus gan no citām augstskolām (Latvijā un ārzemēs), gan EKA bakalaura studiju programmu absolventus)
2. Studiju programmu piedāvājums svešvalodās un Studiju programmu īstenošana svešvalodā katrā studiju virzienā (jauna maģistra programma tiks piedāvāta latviešu un angļu valodā), kā rezultātā arī ietekmējot rādītāju "Ārvalstu studējošo īpatsvars".
3. Ārvalstu mācībspēku īpatsvars. Programmā tiks iesaistīti mācībspēki no Lietuvas un Krievijas – Viktorija Skvarciany un Anna Svirina.
4. Stratēģisko partneru iesaistes veicināšana studiju virzienu īstenošana. Ir plānota sadarbība ar Sumi Valsts universitāti, aicinot pasniedzējus no maģistra studiju programmām "Environmental and Natural Resources Economics" un "Entrepreneurship and Start-Ups" Erasmus+ KA107 projekta ietvaros)
5. Investīcijas infrastruktūras attīstībai un Specializētās telpas un laboratorijas. Ir plānota speciālizētā telpas "Aprites ekonomika" un nākotnē Virtuālā kabineta izveidošana.
6. Bibliotēkas krājumu palielināšana. Tika iegādātas jaunas grāmatas studiju kursu realizēšanai, piemēram, Eugene E. (2019) Teaching Sustainability: Modern Challenges (2019) studiju kursam "Vides politika", Thiele (2016) "Sustainability" (2016) studiju kursam "Ilgtspējīga attīstība", Godin S. (2020) "The Practice: Shipping Creative Work" studiju kursam "Starta uzņēmējdarbība", Bušmane (2019) Dizaina domāšanas instrumentu komplekts studiju kursam "Dizaina domāšana" u.c.
7. Studējošo publikāciju skaits. Pēc EKA prasībām saskaņā ar "Nolikums par studiju, projekta un noslēguma darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu Ekonomikas un kultūras augstskolā" 3.2.15.punktu "Maģistranti pie maģistra darba aizstāvēšanas tiek pielaisti, ja iepriekš ir iesnieguši rakstu Studējošo zinātniski praktiskajai konferencē". Palielinoties maģistrantu skaitam, palielināsies arī daļiņnieku skaits EKA studējošo konferencē un studējošo rakstu skaits Konferences rakstu krājumā.

⁵ https://www.lm.gov.lv/lv/socialo-uznemumu-registrs/statistika_su_2006181.pdf

⁶ https://www.augstskola.lv/upload/EKA_Strategija_2023_V14022019.pdf

1.1.3. Studiju programmas mērķi, uzdevumi, plānotie studiju rezultāti

Jauna maģistra programma tiks izveidota studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamā īpašuma pārvaldība" ietvaros. Studiju virziena mērķis ir "sagatavot konkurētspējīgus speciālistus vadības zinību jomā Latvijas un ārvalstu tirgum, balstoties uz darba tirgus prasībām un izmantojot modernās mācību metodes un sasniegumus pētniecībā un zinātnē."

Studiju programmas mērķi atbilst studiju virziena mērķim un tie ir formulēti šādi:

- Nodrošināt studentiem zināšanu, prasmju un kompetences kopumu aprites ekonomikas un sociālās uzņēmējdarbības jomā atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 7. līmenim.
- Sagatavot Latvijas un starptautiskajam tirgum konkurētspējīgus speciālistus un uzņēmējus aprites ekonomikas un sociālās uzņēmējdarbības jomā ilgtermiņā attīstības mērķu sasniegšanai.

Studiju programmas uzdevumi:

1. Veicināt studentu interesi par vides un sociālajām problēmām, resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī par uzņēmējdarbību un tās potenciālu atbildēt uz mūsdienu izaicinājumiem.
2. Sniegt studentiem padziļinātas teorētiskās zināšanas un attīstīt izpratni par teorijām un koncepcijām vadībizinību, aprites ekonomikas, sociālās uzņēmējdarbības un saistītajās jomās.
3. Attīstīt studentu prasmes patstāvīgi meklēt un analizēt informāciju par jaunākajām tendencēm un atklājumiem aprites ekonomikas, sociālās uzņēmējdarbības un saistītajās jomās.
4. Attīstīt studentu analītiskās un pētnieciskās prasmes, lai individuāli vai komandā veiktu pētniecisko darbu un radītu jaunas zināšanas.
5. Attīstīt studentu spējas radīt jaunas uzņēmējdarbības idejas, pielietojot iegūtas teorētiskās zināšanas un izmantojot dizaina domāšanas paņēmienus.
6. Veicināt studentu interesi un izpratni par sociāli atbildīgu indivīda rīcību un uzņēmuma darbību
7. Attīstīt studentu radošumu, kritisku domāšanu un elastīgumu, lai spētu patstāvīgi mācīties un darboties mainīgos apstākļos un operatīvi meklēt inovatīvus zinātnisko un darba problēmu risinājumus.

Maģistra studiju programmā "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" plānotie studiju rezultāti atbilst Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) 7. līmeņa prasībām (MK Noteikumi Nr. 322, <https://likumi.lv/doc.php?id=291524>). Plānotie studiju rezultāti attēloti 1. tabulā.

1.tabula. Maģistra studiju programmas "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" plānotie studiju rezultāti

Zināšanas (zināšanas un izpratne)	<ol style="list-style-type: none">1. Zina un izprot galveno vadības, aprites ekonomikas un sociālo uzņēmējdarbības teoriju un koncepciju būtību un principus, saistītos jēdzienus un terminus2. Zina un izprot procesus un likumsakarības aprites ekonomikas, sociālās uzņēmējdarbības un saistītajās jomās3. Zina un izprot jaunākās tendences un atklājumus aprites ekonomikas, sociālās uzņēmējdarbības un saistītajās jomās
Prasmes (spēja pielietot zināšanas, komunikācija, vispārējās prasmes)	<ol style="list-style-type: none">4. Spēj argumentēti diskutēt par vadības, aprites ekonomikas un sociālās uzņēmējdarbības aspektiem5. Spēj pareizi pielietot kvalitatīvās, kvantitatīvās metodes, kā arī dažādus rīkus (t.sk. digitālos) informācijas kritiskās analīzes veikšanai un dažādu zinātnisko un profesionālo problēmu risināšanai aprites ekonomikas, sociālās uzņēmējdarbības un saistītajās jomās6. Spēj patstāvīgi organizēt un veikt pētījumu aprites ekonomikas un sociālās uzņēmējdarbības jomā, ievērojot akadēmiskās ētikas principus

	7. Spēj rakstiski atspoguļot un mūtiski prezentēt veikto uzdevumu vai pētījumu rezultātus
Kompetence (analīze, sintēze, novērtēšana)	8. Spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt zinātniskas un profesionālas problēmas uzņēmuma vadīšanas, aprites ekonomikas, sociālās uzņēmējdarbības un saistītajās jomās valsts un atsevišķa uzņēmuma līmenī 9. Spēj radīt idejas un izstrādāt risinājumus uzņēmējdarbības ilgtspējīgās attīstības nodrošināšanai, ievērojot ētikas un sociālās atbildības normas

Studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir savstarpēji saistīti. Piemēram, uzdevums “Sniegt studentiem padziļinātas teorētiskās zināšanas un attīstīt izpratni par teorijām un koncepcijām vadībinību, aprites ekonomikas, sociālās uzņēmējdarbības un saistītajās jomās” saistīts ar studiju rezultātu “Zina un izprot galveno vadības, aprites ekonomikas un sociālo uzņēmējdarbības teoriju un koncepciju būtību un principus, saistītos jēdzienus un terminus”; uzdevums “Attīstīt studentu spējas radīt jaunas uzņēmējdarbības idejas, pielietojot iegūtas teorētiskās zināšanas un izmantojot dizaina domāšanas paņēmienus” saistīts ar studiju rezultātu “Spēj radīt idejas un izstrādāt risinājumus uzņēmējdarbības ilgtspējīgās attīstības nodrošināšanai, ievērojot ētikas un sociālās atbildības normas” utt.

Studiju rezultāti ir sasniedzāmi. To apliecina atsevišķo studiju kursu plānotie rezultāti un uz šo rezultātu sasniegšanu vērstie uzdevumi. Piemēram, studiju rezultāts “Spēj rakstiski atspoguļot un mūtiski prezentēt veikto uzdevumu vai pētījumu rezultātus” tiks nodrošināts studiju kursos “Ilgtspējīga attīstība”, “Korporatīvā sociālā atbildība”, “Starta uzņēmējdarbība” u.c., jo studentiem tiks doti uzdevumi, kuru rezultāti ir jāprezentē vai ir jāgatavo ziņojums. Piemēram, studiju rezultāts “Spēj pareizi pielietot kvalitatīvās, kvantitatīvās metodes, kā arī dažādus rīkus” tiks nodrošināts studiju kursos “Dizaina domāšana”, “Starta uzņēmējdarbība”, “Uzņēmuma finanšu vadība” u.c. Katrs no studiju rezultātiem, kas ir formulēts studiju programmai kopumā, tiks nodrošināts vairākos studiju kursos (sk. **4. pielikumu**, studiju kursu kārtējums).

1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums

Ideja par programmas izstrādāšanu ir radusies EKAi piedaloties 2017.-2020.gadā starptautiskajā Erasmus+ KA203 programmas projektā “Online Master Programme for Circular economy” (CIRCECO) (granta Nr. 2017-1-MK01-KA203-035392). Projektā piedalījās pieci (5) EKA mācību personāla pārstāvji, kuri tiks iesaistīti arī programmas „Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” īstenošana: vēlētie – J.Titko, V.Vēvere, A.Svirina, E.Čerkovskis un viesdocētāja T.Tambovceva.

Projektu koordinēja European University – Republic of Macedonia (Ziemeļmaķedonija) un maģistra programma projekta ietvaros tika izstrādāta, ievērojot Ziemeļmaķedonijas likumdošanas prasības. Tomēr projekta gaitā tika sasniegti rezultāti, ko EKA izmanto un izmantos turpmāk savas jaunas maģistra programmas attīstībai. Piemēram, tika publicētas divas grāmatas, kuras tiks izmantotas studiju kursos:

1. Introduction to Circular Economy (authors: Tambovceva, T., Titko, J.) ISBN 978-9984-24-231-6 / e-ISBN 978-9984-24-230-9 – tiks izmantota studiju kursā “Aprites ekonomika”
2. Business ethics and Corporate Social Responsibility (authori: Vēvere, V., Svirina, A.) ISBN 978-9984-24-233-0 / e-ISBN 978-9984-24-232-3; UDK 658(07) – tiks izmantota studiju kursā “Korporatīvā sociālā atbildība”

Savukārt, ideja sasaistīt Aprites ekonomiku un sociālo uzņēmējdarbību ir balstīta uz Kembridžas Universitātes un Hāvarda Universitātes profesoru vīziju par aprites ekonomiku. “A holistic approach to circular economy is the one that merges the mission-driven approaches of CSR, social enterprise, and social entrepreneurship with the ecological potential of circular economy for social good.” (Soufani et al. (2018), “Bridging the Circular Economy and Social Enterprise: The Dutch Ministry of Defence and Biga Groep”, <https://www.europeanbusinessreview.com>)

Ideja ir attīstījusies, 2020. gada sākumā izstrādājot Erasmus+ KA203 projekta pieteikumu "Raising Awareness about Circular Economy and Social Entrepreneurship among Youth (RACE)". Finansējums projektam netika piešķirts, bet moduļa "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" koncepcija tika pārstrādāta un izmantota jaunas maģistra programmas satura veidošanā.

Sākotnējā ideja par programmu, tās mērķiem un rezultātiem tika nokomunicēta darba grupas dalībniekiem un apspriesta divās virtuālajās tikšanās 9.12.2020. un 11.12.2020. (protokols Nr. 1 (**20.pielikums**) un Nr. 2 (**21.pielikums**)). Par diskusiju rezultātiem detalizēti ir aprakstīts pašnovērtējuma ziņojuma punktā 3.5.

Izveidojot studiju programmu, tika ņemti vērā statistikas rādītāji par EKA studējošo skaita izmaiņas dinamiku (balstoties uz EKA gadagrāmatu datiem <https://www.augstskola.lv/?parent=240&lng=lva>). Kopējais studentu skaits jau esošās maģistra programmas "Biznesa vadība" ārvalstu plūsmā ir palielinājies septiņas reizes, salīdzinot ar 2015./2016.gadu. Tas nozīmē, ka ārvalstu studentu interese EKA maģistra programmu piedāvājumam aug. Savukārt, bakalaura līmeņa programmā "Vadībiznības" ir stabili augsts studentu skaits un palielināšanas tendence ārvalstu studentu skaitā.

1.3.Studiju programmas atbilstību nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē

Jautājumi par vides aizsardzību, resursu ilgtspējīgo izmantošanu, pārēju uz aprites ekonomikas modeli ir vairāku pasaules un Eiropas organizāciju darba kārtībā, par ko liecina starptaustiskās iniciatīvas un izstrādāti stratēģiskie dokumenti (Apvienoto Nāciju Organizācijas korporatīvās ilgtspējas iniciatīva ([United Nations Global Compact](#)), kas ir izstrādāta ilgtspējīgās attīstības mērķu ([Sustainable Development Goals by 2030](#)) sasniegšanas atbalstam; Ellen MacArthur Foundation iniciatīvas, lai veicinātu pārēju uz aprites ekonomiku (<https://www.ellenmacarthurfoundation.org/>); Eiropas Savienības Aprites ekonomikas Rīcības plāns ([Circular Economy Action Plan](#)).

Ilgspējīgā atkritumu un materiālu vadīšana (Sustainable waste and materials management) ir daļa no dokumenta "[2030 Agenda for Sustainable Development](#)", un konkrēti tas attiecas uz mērķiem Nr. 8, 12 un 14 (<http://www.oecd.org/environment/environment-at-a-glance/Circular-economy-waste-and-materials-May-2020.pdf>).

Maģistra programmas ietvaros studējošie tiks iepazīstināti ar jautājumiem, kas ir saistīti ar starptaustiskās vides politikas jautājumiem (studiju kursa "Vides politika"), ar ilgtspējīgās attīstības koncepcijām (studiju kursā "Ilgspējīgā attīstība"), ar aprites ekonomikas principiem un darbības jomām, t.sk. resursu ilgtspējīgu izmantošanu un atkritumu vadīšanu (studiju kursā "Aprites ekonomika"), ar vides aizsardzības tiesisko regulējumu Latvijā un Eiropas Savienībā (studiju kursā "Tiesiskais regulējums aprites ekonomikas un sociālās uzņēmējdarbības jomā").

Forbes⁷ nosauca ilgtspēju ("Sustainability") un sociālo iesaistīšanos ("Social engagement") par svarīgākajiem biznesa trendiem 2021.gadā. Pasaules mēroga biznesa konsultāciju kompānija McKinsey norāda uz to, ka uzņēmumiem ir jārēķinās ar investoru ilgtspējas bažām un jārupējas par klimāta risku samazināšanu⁸. Pasaules mēroga investīciju kompānija BlackRock Investment Institute savā ziņojumā ""Global Outlook 2021" akcentē ilgtspēju kā svarīgāko komponenti investīciju lēmumu pieņemšanā⁹.

Eiropas Savienība atbalsta sociālo uzņēmējdarbību un veicina tās attīstību Eiropas Savienības valstīs. Kopš 2011.gada, kad tika pieņemta Sociālā biznesa iniciatīva ("Social Business Initiative"), vairākās valstīs tika izstrādātas stratēģijas sociālo uzņēmumu attīstības atbalstam ([European Commission \(2020\) Social enterprises and their ecosystems in Europe. Comparative synthesis report](#)). 2016.gadā tika zistrādāts dokuments "[Europe's next leaders: the Start-up and Scale-up Initiative](#)".

⁷ <https://www.forbes.com/sites/bernardmarr/2020/12/07/the-10-biggest-business-trends-for-2021-everyone-must-be-ready-for/>

⁸ <https://www.mckinsey.com/featured-insights/leadership/the-next-normal-arrives-trends-that-will-define-2021-and-beyond>

⁹ <https://www.blackrock.com/corporate/literature/whitepaper/bii-2021-global-outlook.pdf>

Runājot par aktualitātēm sabiedrības attīstībā, ir jāatzīmē, ka Eiropas Savienības Padome dokumentā par galvenām kompetencēm mūžizglītībā nosauca pilsonības kompetenci ("Citizenship competence") un uzņēmējdarbības kompetenci ("[Entrepreneurship competence](#)").

Jaunas maģistra programmas ietvaros studējošie iegūs zināšanas un izpratni par Eiropas kopējām vērtībām (attiecībā uz ekonomikas ilgtspējīgu attīstību un pārēju uz aprites ekonomikas principiem), par klimāta izmaiņu izraisītām sekām, par ilgtspējīgu sistēmu darbību, kā arī iegūs iemaņas, kas ir saistīti ar "ability to engage effectively with others in common or public interest, including the sustainable development of society" (spēja sadarboties ar cietiem sabiedrības interesēs, kas iekļauj sabiedrības ilgtspējīgu attīstību). Tas atbilst Eiropas Savienības Padomes izpratnei par pilsonības kompetenci (COUNCIL RECOMMENDATION of 22 May 2018 on key competences for lifelong learning, 10.lpp.). Turklāt, ir plānots, ka studiju rezultātā studējošie iegūs kompetenci izstrādāt idejas, ko var transformēt sabiedrības vērtībās. Tas atbilst Eiropas Savienības Padomes izpratnei par uzņēmējdarbības kompetenci (COUNCIL RECOMMENDATION of 22 May 2018 on key competences for lifelong learning, 11.lpp.).

Meklējot maģistra studiju programmas, ko piedāvā Eiropas universitātes, salīdzināšanai ar studiju programmu "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība", tika izmantoti meklēšanas rīki study.eu, www.findamsters.com, <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/our-work/activities/universities/profiled-universities> un meklēšana tika veikta pēc atslēgas vārdiem "master", "circular economy" un "social entrepreneurship"

Tika konstatēts, ka visas atrastas programmās fokuss ir vai uz aprites ekonomikas, vai uz ilgtspējas un uzņēmējdarbības / sociālās uzņēmējdarbības jautājumiem. Eiropas Savienības universitātes nepiedāvā studiju programmas, kas apvienotu savā saturā šīs divas koncepcijas (kas vēlreiz apstiprina programmas unikalitāti). EKA studiju programma "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" tika salīdzināta ar četrām studiju programmām, ko piedāvā Eiropas Universitātes. Izvēles pamatojums ir studiju programmu ilgums un studiju apjoms (2 gadi un 120 ECTS – tāpat kā programmai "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība"), kā arī līdzība mērķa un studiju rezultātu formulējumos.

1. Bredfordas universitātes (Lielbritānija) maģistra studiju programmu "Inovācija, uzņēmums un aprites ekonomika" (University of Bradford, study programme "Innovation, Enterprise and Circular Economy"). Informācija pieejama: <https://www.bradford.ac.uk/courses/pg/innovation-enterprise-and-circular-economy/> (papildus sk. 23.pielikumā).
2. ESCP biznesa skolas maģistra studiju programmu "" (ESCP Business School, study programme "Master in Sustainability Entrepreneurship and Innovation"). Informācija pieejama: <https://escp.eu/programmes/specialised-masters-MScs/MSc-in-sustainability-entrepreneurship-and-innovation> (papildus sk. 24.pielikumā).
3. Roskildes universitātes maģistra studiju programmu "Sociālā uzņēmējdarbība un vadīšana" (Roskilde University, study programme "Social Entrepreneurship and Management") Informācija pieejama: <https://ruc.dk/en/master/social-entrepreneurship-and-management-int> (papildus sk. 25.pielikumā).
4. Kopīgo maģistra studiju programmu "Starptautiskā maģistra programma par aprites ekonomiku" (University of Graz (Austria), Chalmers University of Technology (Sweden), Delft University of Technology (Netherlands), Leiden University (Netherlands), Norwegian University of Science and Technology (Norway), Curtin University Perth (Australia), Waseda University Tokyo (Japan), and Tsinghua University Beijing (China) "International Master's Programme on Circular Economy"). Informācija pieejama: <https://studien.uni-graz.at/en/degree-programmes/international-masters-programme-in-industrial-ecology/international-masters-programme-on-circular-economy/>
<https://www.jointdegree.eu/en/circle-erasmus-mundus-international-masters-programme-on-circular-economy/programme-information/curriculum/> (papildus sk. 26.pielikuma).

Detalizēts programmu salīdzinājums ir atspoguļots 1.pielikumā. Ņemot vērā, ka analizējamo programmu saturu bija iespējams salīdzināt vai tikai ar kursiem par aprites ekonomiku, vai tikai ar kursiem par sociāli uzņēmējdarbību un ilgtspēju, nebūtu pareizi balstīt vērtējumu tikai uz līdzīgo kursu apjomu. Balstoties uz programmu vīziju, programmai "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" ir līdzīga Bredfordas

universitātes maģistra studiju programma "Inovācija, uzņēmums un aprites ekonomika". Programmas aprakstā ir definēts, ka programma apvieno tradicionālās MBA programmas aspektus un moderna ekonomikas modeļa [aprites ekonomikas modeļa] aspektus, kas dos studentiem iemaņas, lai vadītu biznesu un risināt 21.gadsimta sociālās un vides problēmas. Tas pilnīgi atbilst programmas "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" koncepcijai, kas paredz sniegt studējošiem zināšanas un kompetences, lai radītu ilgtspējīga biznesa idejas sociālo un vides problēmu risināšanai / ilgtspējīgās attīstības mērķu sasniegšanai. Savukārt, EKA programmas B daļas kursi (sk. 3.pielikumu "Studiju programmas plānojums") ir tradicionāli kursi biznesa vadības jomā.

Arī ESCP biznesa skolas programmas "The Master in Sustainability Entrepreneurship and Innovation" koncepcija ir ļoti tuvu EKA programmas koncepcijai. ESCP studiju programmas mērķis ir palīdzēt ekoloģiski un sociāli atbildīgajiem uzņēmējiem izstrādāt biznesa plānus un modeļus, lai risinātu sociālās un vides problēmas. Turklāt, programmas ir līdzīgas pēc struktūras (7 līdzīgi studiju kursi).

1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums un analīze

Studiju programmas "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" attīstība ir plānota šādos virzienos (tie atbilst EKA Zinātnes un radošās darbības stratēģijas (ZRDAS2020) prioritātēm (https://www.augstskola.lv/upload/ZRDAS2020_jauna_redakcija_apstiprin%C4%81ts_08.2018.pdf), kas tiks definētas arī topošajā ZRDAS2023 stratēģijā):

1. Mācībspēki.

- Ir plānots iesaistīt studiju kursu realizēšanā profesionālās vides pārstāvjus vieslekciju vadīšanai un studējošo programmas ietvaros radīto uzņēmējdarbības ideju novērtēšanai. Jau notika pārrunas ar SIA "Getliņi EKO", SIA "Clean R", SIA "RIMI Latvia".
- Ir plānots iesaistīt studiju kursu realizēšanā ārvalstu docētājus no partnerinstitūcijām, piemēram, no Sumi Valsts universitātes, kas realizē studiju programmu "Environmental and Natural Resources Economics". Sumi Valsts Universitāte ir EKA partneris Erasmus+ KA107 projektā (mobilitātes starp programmas un partnervastīm).

2. Atpazīstamība.

- Plānoti pasākumi studiju programmas popularizēšanai Latvijā. Piemēram, dalība izstādē "Skola", atklātās tiešsaistes diskusijas augstskolas Facebook un Youtube kontos par Zero Waste politiku Latvijā un Eiropas Savienībā, sociālās uzņēmējdarbības aktualitātēm un piemēriem Latvijā un Eiropas Savienībā, iesaistot partnerus - SIA "RIMI Latvia", Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Latvijas Zinātņu akadēmijas ekonomikas institūtu, sociālo uzņēmumu "GLASS Point" u.c.
- Ārzemēs studiju programmas popularizēšana notiks, piemēram, piedaloties starptautiskajās izglītības izstādēs (EKA regulāri piedalās ar LIAA atbalstu). Potenciālo studentu intereses veicināšanai, ir plānots organizēt ikgadējo zaļās domāšanas olimpiādi Latvijas skolām. EKAi ir liela pieredze skolēnu olimpiāžu un konkursu organizēšanā (IT olimpiāde "OPEN MIND", "Finanšu ābece", "English Guru", radošo pasākumu konkurss "Event Master", Digitālās ekonomikas olimpiāde).

3. Pētniecība.

- Tiks publicēti zinātniskie raksti par tēmām, kas ir saistīti ar aprites ekonomiku un sociālo uzņēmējdarbību. Lai nodrošinātu šo mērķi, jau 2020.gadā šīs tēmas tika definētas kā prioritāri [pētnieciskie virzieni EKA](#). Programmas realizēšanā iesaistīti docētāji tiks atbalstīti par ieguldījumu šo virzienu attīstībā EKA zinātnes budžeta ietvaros.
- Ir plānots iesniegt projekta pieteikumu par jauniešu izpratnes veicināšanu par aprites ekonomikas jautājumiem, piemēram, Erasmus+ KA203 programmas ietvaros. Līdzīgs pieteikums tika iesniegts 2020.gadā, tā kvalitātes vērtējums bija pietiekams, bet truka līdzekļu, lai to atbalstītu Latvijai piešķirtā finansējuma ietvaros.

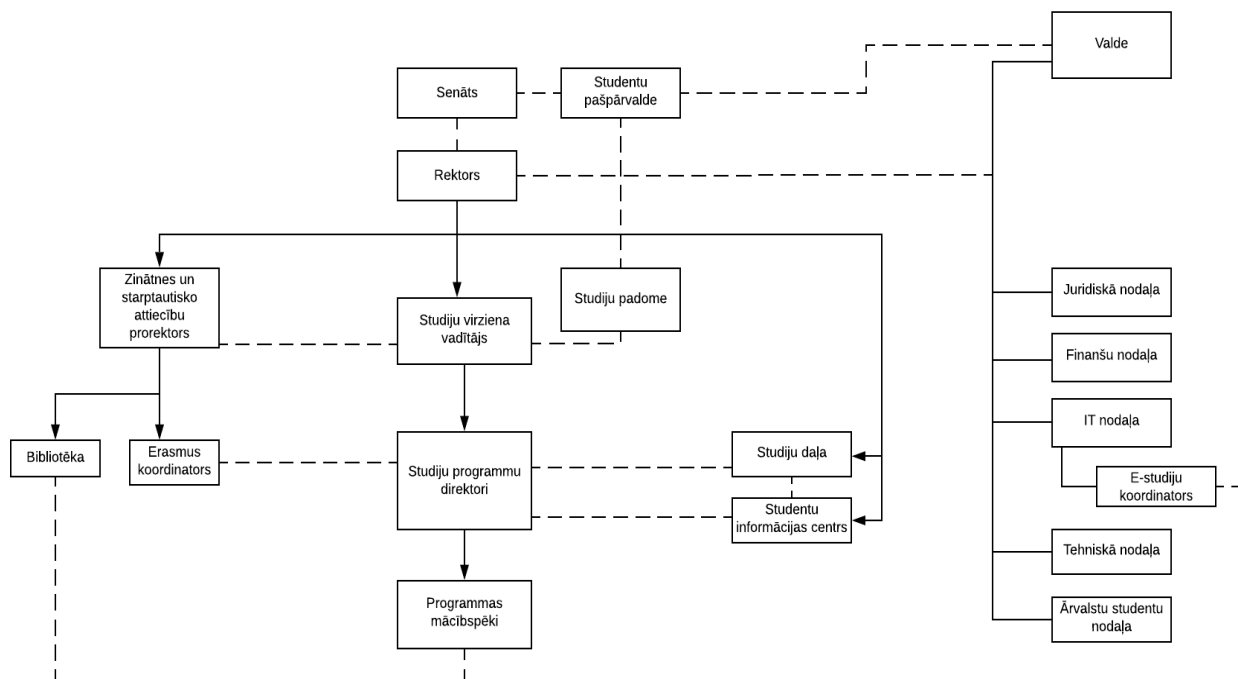
4. Infrastruktūra.

- Sadarbībā ar SIA “Getliņi EKO” un iesaistot EKA studiju programmas “Interjera dizains” pārstāvjus ir plānots izveidot izglītojoši informatīvo mācību telpu “Dabas istaba”, kuras izkārtojums un mēbeles tiks izveidotas no pārstrādātiem atkritumiem un materiāliem ar mērķi popularizēt aprites ekonomikas nozīmi un praktisko pielietojamību. Dabas istabas objekti tiks veidoti no sadarbības partneru ziedotiem materiāliem ar mērķi demonstrēt atkritumu kaitīgumu tiem nonākot vidē. Plānota ekspozīcija ar atkritumu pārstrādes blakus produktiem, piemēram, infiltrāta koncentrācija, granulas u.c. Istabā paredzēts izveidot ekspozīciju “Dabai draudzīgi produkti”, kurā tiks izvietoti no atkritumiem izveidoti priekšmeti – trauki, interjera elementi un u.c. EKAi ir pieredze speciālizēto telpu izveidošanā (2018.-2020.gadā tika izveidotas “Tiesu zāle”, “Loģistikas telpa”, “Melnā auditorija”, datorspēļu izstrādes un testēšanas laboratorija digLAB).
- Sadarbībā ar SIA “Clean R” un iesaistot EKA studiju programmas “Datorspēļu dizains un grafika” pārstāvjus plānots izveidot virtuālās realitātes spēli “Atkritumi – Rīgas zelts” ar mērķi popularizēt atkritumu apstrādes nepieciešamību skolēnu un studentu starpā. Spēles tapšanā plānots iesaistīt EKA mācībspēkus, aprites ekonomikas un sociālās uzņēmējdarbības studentus, sadarbības partnerus, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un Izglītības un zinātnes ministriju.

2. RESURSI UN NODROŠINĀJUMS

2.1. Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums

Izveidota virziena pārvaldības struktūra (sk. 2.1.att.) un pienākumu sadale (sk. **27.pielikumu**) ļauj nodrošināt mērķtiecīgu studiju virziena un esošo studiju programmu attīstību saskaņā ar EKA Attīstības stratēģiju.

2.1. att. Studiju virziena pārvaldības struktūra (Avots:EKA)

Informācijas apmaiņai un savlaicīgai lēmumu pieņemšanai notiek administrācijas sēdes (ne retāk kā divas reizes mēnesī), kā arī tiek izmantoti elektroniskie saziņas līdzekļi. Pārvaldības efektivitāti sekmē arī vienota kārtība studiju organizācijā visos studiju virzienos un studiju programmās, vienotie dokumentu paraugi un informācijas pieejamība par notiekošiem procesiem un aktualitātēm. Visas galvenās aktivitātes augstskolā tiek plānotas pirms jaunā studiju gada, sagatavojot studiju kalendāru, prakses grafikus, noslēguma darbu izstrādes grafikus un gada aktivitāšu plānu.

Virzienā iesaistītie programmas direktori sadarbojas, veicot studiju virziena stipro un vājo pušu izvērtējumu, plānojot studiju programmu īstenošanu, pārskatot studiju programmu saturu, veicot mācībspēku piesaisti utt.

Katra studiju virzienā ir izveidota Studiju padome, kuras sastāvā ir 9 locekļi. Par Padomes locekli var būt studiju virziena vadītājs, studiju programmu direktori, akadēmiskā personāla pārstāvji, izglītības metodiķis, Studentu pašpārvaldes pārstāvis, darba devēju pārstāvis. Saskaņā ar Studiju padomes nolikumu, Studiju padome:

- izvērtē studiju virzienā esošo studiju programmu saturu, to realizācijas procesu un attīstības stratēģiju, sniedz ieteikumus studiju programmu pilnveidei;
- izskata studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu un iesniedz to apstiprināšanai Senātā;
- izskata un iesniedz apstiprināšanai izmaiņas studiju virzienā un/vai studiju programmā/-ās;
- izvirza kandidātus akadēmiskajiem amatiem studiju virzienā.

Studiju procesu reglamentējošie dokumenti ir pieejami EKA tīmekļa vietnē „Studējošā ceļvedī” gan latviešu, gan arī angļu valodā.

2.2. Informatīvās un metodiskās bāzes (e-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas utt.) novērtējums

EKA e-vide

EKA ir attīstīta E-vide. E-vidi veido EKA Interneta mājaslapa, Moodle un videokonferenču sistēma Big Blue Button (BBB). Interneta mājaslapā www.augstskola.lv atrodama informācija par studiju iespējām, studiju programmām, studiju maksu, nodarbību sarakstiem, bibliotēkā izsniegtajām grāmatām, sekmēm un citām aktualitātēm augstskolā. Ekonomikas un kultūras augstskolas telpās studentiem ir iespējams pieslēgties bezmaksas bezvada internetam. Augstskola izmanto Moodle kā vietni, kurā ir pieejami studiju kursu apguvei nepieciešamie studiju materiāli (studiju kursa apraksti, studiju kursa apguvei nepieciešamas prasības, patstāvīgie darbi, konspekti, lekciju materiāli un studiju procesa ietvaros cita noderīga informācija) un vietne, kur studējošais var iesniegt savus patstāvīgos darbus, kurus docētājs pēc to saņemšanas novērtē un sniedz komentārus. Videokonferenču sistēma ir izveidota tā, lai nodrošinātu lekciju, semināru un diskusiju norisi tiešraides režīmā, kā arī to ierakstu izveidi gadījumiem, ja studējošais kādu iemeslu dēļ nav apmeklējis lekciju. EKA ir pieejama mobilā lietotne studējošiem, lai būtu iespējams ātrāk piekļūt pie nodarbību saraksta, paziņojumiem un saviem studiju un finanšu datiem.

Mācībspēki izvieto studiju kursa materiālus, kā arī studiju kursa aprakstu, kursa apguves prasības, patstāvīgo darbu aprakstus augstskolas e-vidē Moodle. Bibliotēkā studējošiem ir pieejami studiju, projekta un noslēguma darbu paraugi: gan papīra formā, gan arī elektroniski studentu darbu katalogā <https://www.augstskola.lv/?parent=26&lng=lva>.

EKA bibliotēka

Studiju programmu metodiskajam nodrošinājumam tiek izmantota arī bibliotēka. EKA bibliotēka nodrošina informatīvos resursus studiju un zinātniskajam darbam. Tā ir automatizēta, brīvas pieejas bibliotēka ar elektronisku lietotāju apkalpošanu. Augstskolā bibliotēkas informatīvo sistēmu apkalpo specializētā bibliotēku informācijas sistēma Nexus. Tajā darbojas lasītava un abonements. Lasītājiem ir pieejami mācību materiāli latviešu, angļu, krievu, vācu, franču un citās valodās. Bibliotēkas fondu šobrīd sastāda 11 303 grāmatas. Bibliotēkā ir ievietoti arī studiju darbu, noslēguma darbu un prakšu atskaišu paraugi. Iespējamie darbi ir brīvi pieejami lasītavā, kā arī izsniegšanai uz mājām.

Bibliotēkas pakalpojumi, t.sk. abonētas datu bāzes

Studentiem tiek sniegti kopēšanas, drukāšanas (gan melnbaltās, gan krāsu) un brošēšanas pakalpojumi. Bibliotēka ir pieejama visiem studējošiem, tajā ir specializētā literatūra studiju programmā iekļauto studiju kursu apguvei, 20 darba vietas, kuras aprīkotas ar datoriem ar interneta pieslēgumu, nodrošināta skenēšanas un izdrukas iespējas, kā arī dokumentu iesiešanas iespējas. Augstskolas mājas lapā ir pieejams elektroniskais katalogs ar bibliotēkā esošajām grāmatām <https://www.augstskola.lv/?parent=10001&lng=lva>, kā arī citu bibliotēku elektroniskie katalogi papildus literatūras meklēšanai.

Studējošajiem ir nodrošināta iespēja brīvi izmantot datu bāzes: EBSCO, Directory of Open Access Journals (DOAJ), Oopen, Oxford University Press, Cambridge Journals Online, Emerald, Open Access at Routledge and Taylor&Francis, Sage Journals Online, Scientic &Academic Publishing, Springer Open Journals. Tie ir pieejami ne tikai no bibliotēkas datoriem, bet arī no jebkuras EKA IP adreses un attālināti.

Ir izveidots grāmatu tiešsaistes katalogs, kas pieejams augstskolas mājas lapā. Šobrīd tiek turpināta veidot studiju darbu elektroniskā bibliotēka (augstskola.lv - Bibliotēka – Studentu darbu katalogs <https://www.augstskola.lv/?parent=10002&lng=lva>), lai studējošie varētu iepazīties ar citu studējošo darbiem un to veidošanas principiem, kā arī publicēt savus labākos darbus.

Liela vērība tiek pievērsta kvalitatīvai lietotāju apkalpošanai un resursu izmantošanas apmācībai. Tiek sniegta teorētiska un praktiska palīdzība literatūras atlasē, bibliogrāfisku sarakstu veidošanā, katalogu, datubāzu izmantošanā gan klātienē, gan telefoniski un izmantojot e-pastu. Studiju procesa sākumā visi studējošie tiek iepazīstināti ar bibliotēkas lietošanas noteikumiem, brīvpieejas elektroniskajiem resur-

siem un abonētiem resursiem. Regulāri tiek organizētas ekskursijas uz Latvijas Nacionālo bibliotēku, lai iepazītos ar tās informatīvo resursu izmantošanas iespējām. Bez tam, studentiem ir iespējams strādāt arī citu augstskolu bibliotēkās. Kopš 2013.gada EKA bibliotēka ir Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas (LATABA) biedre. Lai palielinātu bibliotēkas konkurētspēju, saīsinātu klientu apkalpošanas laiku, ekonomētu bibliotēkara darba laiku, bibliotēkā darbojas drošības vārti ar gaismas un skaņas signālu un programmatūru, 2 personāla darbstacijas (ieskaitot uzlīmju aktivizāciju/deaktivizāciju programmatūru), programmatūra darbinieku stacijas savienošanai ar Nexus programmu.

EKA bibliotēkas resursu papildināšana

Bibliotēka sadarbojas ar docētājiem literatūras komplektēšanā, lai apzinātu nepieciešamo literatūru studiju kursiem un krājumu veidotu atbilstoši studiju programmām. Katru gadu docētājiem ir iespēja iesniegt grāmatu sarakstu, kas ir nepieciešami studiju kursu pasniegšanai. Pēc saraksta saskaņošanas ar Finanšu daļu, notiek iepirkšanas procedūra. Bibliotēkas krājumi tiek palielināti ar ar EKA docētāju publicētām grāmatām.

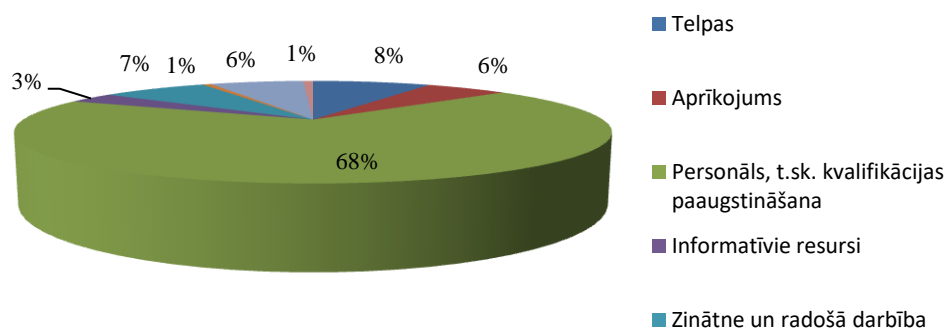
EKA bibliotēkas resursi studiju programmai “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība”

Programmas “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” studējošajiem ir pieejami 530 grāmatu nosaukumi EKA bibliotēkā (973 eksemplāri) ar programmas saturu saistītajā tematikā, ir nodrošināta bezmaksas pieeja EBSCO un Lursoft datu bāzei. Speciāli šīs programmas studiju kursiem tika iegādātas grāmatas “Sustainability” (Tiele, 2016), “The Practice: Shipping Creative Work” (Godin, 2020), “Teaching Sustainability: Modern Challenges” (Eteris, 2019). Bibliotēkā ir pieejami arī programmā iesaistīto docētāju publicētas grāmatas (“Introduction to Circular Economy” (Tambovceva, Titko, 2020), “Business Ethics and Corporate Social Responsibility” (Vevere, Svirina, 2020), “Landfill in Latvia towards a Circular Economy” (Cudecka-Purina, Atstaja, 2020). Visi resursi ir pieejami abām studiju plūsmām (latviešu un angļu), izņemot resursus latviešu valodā, kuri ir pieejami latviešu plūsmas studējošajiem.

2.3. Informācija par finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai

Augstskolas budžeta ieņēmuma daļu veido: studiju maksa, starptautisko projektu finansējums, Erasmus+ programmas finansējums, ieņēmumi no mužizglītības programmu īstenošanas (ESF projektu finansējums, brīvklaušitāju kursi) un ieņēmumi no organizāciju pasūtījumu izpildes (piem., darbinieku apmācība, videospēles izstrāde u.tml.). Kā liecina finanšu pārskati Augstskolai ir pietiekami finanšu resursi un stabila finanšu situācija, lai īstenotu studiju programmu.

Studiju vietas izmaksu aprēķinā tika izmantotas augstskolas grāmatvedības dati un izmaksu novērtējums saskaņā ar MK noteikumu Nr.994 „Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem” no 2006.g. 12.decembra. Šādos aprēķinos netiek iekļautas akreditācijas izmaksas, kā arī neparedzēto gadījumu izmaksas. Visi aprēķini ir veikti, balstoties uz 2020.gada izmaksu novērtējumiem.

1. att. Studiju programmas „Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” studiju vietas izmaksu sadalījums (Avots: EKA)

Studiju programmas „Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” studiju vietas izmaksas sastāda 1929,29 Eiro gadā. Plānota studiju maksa studiju programmā ir 2200 Eiro gadā (neatkarīgi no programmas īstenošanas valodas). Nepieciešamais studējošo skaits pirmajā studiju gadā ir divdesmit cilvēki (latviešu un angļu plūsmās).

2.4. Materiāltehniskās bāzes novērtējums

Ekonomikas un kultūras augstskolas telpu kopējā platība ir 3392 m². Studiju process notiek ēkā Lomonosova ielā 1/5. Studiju programmas īstenošanai ir pieejamas gan speciālizētas telpas, gan arī koplietošanas telpas (telpas, kuras izmanto arī citu virzienu īstenošanai). Koplietošanas telpas veido: piecas datorklases, divpadsmit auditorijas, kafejnīca, trīs atpūtas stūrīši studējošajiem, mācībspēku telpa, bibliotēka, administrācijas telpas, biznesa inkubators, studējošo pašpārvaldes birojs, konferenču zāle ar sinhronās tulkošanas aprīkojumu. Ar terminu “specializētās telpas” tiek raksturotas auditorijas, kuru iekārtojums un inventārs atšķiras no klasisko studiju telpām, piemēram, Lomonosova ielā 1/5 pašlaik ir pieejamas sekojošās telpas, kuras plānots izmantot studiju programmas “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” realizēšanā:

- Melnā auditorija - tajā ir improvizēta skatuve, modernas gaismas un skaņas iekārtas, kā arī projektor ar ekrānu, kas ļauj studentiem praktizēt publisku uzstāšanos un attīstīt prezentēšanas iemaņas, kā arī skatīties mācību filmas īpašā, kinoteātrim pietuvinātā atmosfērā. Auditoriju ātri un viegli, atkarībā no konkrētās vajadzības, var transformēt gan par teātra vai kino zāli, gan par aktīvas komunikācijas un radošuma telpu. Studenti tajā var īstenot visdažādākās radošās aktivitātes.
- Digitāla laboratorija - ir aprīkota ar Windows un MacOS darbstacijām un kurā studējošie var izmantot aplikācijas, programmēt, konfigurēt vidi izmantojot gan Android, gan iOS operētājsistēmas atkarībā no konkrētā studiju kursa specifikas vai uzdevumiem.
- Loģistikas klase. Telpā ir pieejami uzskates materiāli, ģeogrāfiskās kartes, 20 datori ar speciālo programmas nodrošinājumu.
- Virtuālās realitātes ekonomikas kabinetā ir 6 pamata informāciju saturoši virtuālie objekti. Klasiskās ekonomikas tēmas interaktīvā veidā izvietotas virtuālajā telpā.

Visā augstskolā ir pieejams bezvadu internets. Visās auditorijās ir pieejams nodarbību vadīšanai nepieciešamais materiālais un tehniskais aprīkojums, t.sk. dators, projektor u.tml. Visi datori ir saslēgti lokālajā tīklā, lai nodrošinātu vienotu informācijas apriti. Datorklasēs ir pieejams Microsoft Office programmas nodrošinājums, kā arī atvērta pirmskoda programnodrošinājums. Studējošo informācijas uzskaitē tiek izmantota datu bāze Nexus. Tajā ir pieejama studējošo personīgā informācija, studiju plāni, sekmes, rīkojumi u.tml.

Telpas un materiāltehniskā bāze, kas ir pieejama šobrīd Lomonosova 1/5, ir pietiekošas, lai nodrošinātu studiju procesu programmā “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība”.

Saskaņā ar EKA attīstības stratēģiju, ir plānots paplašināt augstskolas telpas, t.sk. studiju programmas “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” īstenošanai. 2019.gada pavasarī EKA iegādājās jauno ēku Pērnavas ielā 62, kuras kopējā platība ir 7000kv.m. Šajās telpās paredzētas atvēlēt papildus telpas programmas pētnieciskajam un radošajam darbam t.sk. dabas istabu. Pašlaik jaunā ēka tiek gatavota studiju procesam; notiek renovācijas darbi.

3. STUDIJU SATURS UN ĪSTENOŠANAS MEHĀNISMS

3.1. Studiju programmas satura raksturojums

Maģistra studiju programmas "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" saturs tika veidots, lai nodrošinātu studiju programmas mērķa sasniegšanu un uzdevumu izpildīšanu, piemēram (sk. arī pielikumu "Studiju kursu apraksti"):

- Veicināt studentu interesi par vides un sociālajām problēmām, resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī par uzņēmējdarbību un tās potenciālu atbildēt uz mūsdienu izaicinājumiem. Šis uzdevums tiks izpildīts studiju kursu "Aprites ekonomika", "Sociālā uzņēmējdarbība", "Vides politika", "Ilgtspējīga attīstība" ietvaros.
- Sniegt studentiem padziļinātas teorētiskās zināšanas un attīstīt izpratni par teorijām un koncepcijām vadībzinībā, aprites ekonomikas, sociālās uzņēmējdarbības un saistītajās jomās. Šis uzdevums tiks izpildīts studiju kursu "Aprites ekonomika", "Sociālā uzņēmējdarbība", "Starta uzņēmējdarbība", "Stratēģiskā un pārmaiņu vadība", "Integrētās vadības sistēmas", "Uzņēmuma finanšu vadība" ietvaros.
- Attīstīt studentu spējas radīt jaunas uzņēmējdarbības idejas, pielietojot iegūtas teorētiskās zināšanas un izmantojot dizaina domāšanas paņēmienus. Šis uzdevums tiks izpildīts studiju kursu "Dizaina domāšana" un "Starta uzņēmējdarbība" ietvaros.
- Veicināt studentu interesi un izpratni par sociāli atbildīgu indivīda rīcību un uzņēmuma darbību. Šis jautājums tiks apspriests vairākos studijuursos, bet padziļināti – studiju kursā "Korporatīvā sociālā atbildība".

Studiju kursu saturs atbilst aktuālajām biznesa un sabiedrības attīstības tendencēm gan Latvijā, gan Eiropas Savienībā, gan pasaulē. Tas īpaši attiecas uz studiju kursiem "Aprites ekonomika", "Sociālā uzņēmējdarbība", "Ilgtspējīga attīstība", "Starta uzņēmējdarbība". Piemēri ir sniegti pašnovērtējuma 1.3. punktā "Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē". Programmas saturu veidojošie studiju kursi atbilst arī Latvijas prioritārajiem virzieniem zinātnē (definēti 2018.-2021.gadam <https://www.izm.gov.lv/lv/prioritarie-virzieni-zinatne-2018-2021>): "Klimāta pārmaiņas, dabas aizsardzība, vide" un "Zināšanu kultūra un inovācijas ekonomiskajai ilgtspējai".

Studiju programmas apjoms ir 80 KP. Programmu veido 3 daļas: obligāti studiju kursi (36 KP), ierobežotas izvēles studiju kursi (20/22 KP), brīvās izvēles studiju kursi (2/4 KP). 20 kredītpunkti no programmas apjoma ir atvēlēti maģistra darba izstrādei (sk. 3.pielikumu "Studiju programmas plānojums"). Tādējādi, programmas saturs ir veidots, ievērojot valsts akadēmiskās izglītības standarta prasības (<https://likumi.lv/ta/id/266187-noteikumi-par-valsts-akademiskas-izglitiba-standartu>). Ierobežotas izvēles daļa sastāv no 20 KP vai 22 KP, atkarībā no tā, vai studējošais bakalaurā studijās ir apguvis jautājumus, kas ir saistīti ar videi aizsardzību un civilo aizsardzību. Ja tas netika apgūts, studējošajiem ir piedāvāts 2 KP studiju kurss "Darba, vides un civilā aizsardzība", tādējādi izpildot akadēmiskās izglītības standarta 21.punkta prasības.

Programmā ir iekļauts studiju kurss „Ievads studijās”, par kuru apgūšanu netiek piešķirti kredītpunkti. Šis kurss ir ieviests, lai studējošos: 1) iepazīstināt ar studiju procesa organizāciju augstskolā: kā organizētas nodarbības studiju programmā, kā lietot e-vidi, kā meklēt informācijas avotus bibliotēkā, kā pieteikties konsultācijām, par mobilitātes iespējām Erasmus+ programmas ietvaros u.tml.; 2) iepazīstināt ar izvēlētas profesijas izaicinājumiem: tiek organizētas EKA absolventu un profesionāļu vieslekcijas; 3) saliedēt grupas biedrus: tiek organizēts komandas veidošanas treniņš; 4) iemācīt plānot laiku un noteikt prioritātes: tiek organizēts laika plānošanas treniņš.

Studiju kursi ir saistīti savā starpā, lai nodrošinātu studiju rezultātus. Piemēram, studiju kurss "Aprites ekonomika" seko studiju kursam "Ilgtspējīga attīstība". Studiju kurss "Starta uzņēmējdarbība" ir plānots pēc kursu "Aprites ekonomika", "Sociālā uzņēmējdarbība" un "Dizaina domāšana", lai saagtavotu

studējošos sociālā biznesa idejas radīšanai aprites ekonomikas jomā. Ierobežotas izvēles studiju kursi tiek pasniegti 1.semestrī, lai sniegtu studējošajiem zināšanas un attīstītu prasmes biznesa vadīšanā neatkarīgi no biznesa specifikas.

Studiju kursu rezultāti nodrošina programmas studiju rezultātus (sk. **4.pielikumu** "Studiju kursu/moduļu kārtējums"). Piemēram, visos obligātās daļas studijuursos ir definēts rezultāts, kas atbilst studiju programmas rezultātam "Izprot galveno vadības, aprites ekonomikas un sociālo uzņēmējdarbības teoriju un koncepciju būtību un principus, saistītos jēdzienus un terminus". Vairākos studijuursos ir definēts studiju rezultāts, kas ir saistīts ar studentu prasmi argumentēti veidot diskusiju, un tas atbilst studiju programmas rezultātam "Spēj argumentēti diskutēt par vadības, aprites ekonomikas un sociālās uzņēmējdarbības aspektiem". Vairākos studijuursos ir pētnieciskā komponente, kas palīdzēs studējošiem veikt pētījumu un izstrādāt maģistra darbu. Ir arī atsevišķs studiju kurss "Zinātnisko pētījumu organizācija un akadēmiskais darbs", kura rezultāti sniedz ieguldījumu programmas rezultātu "Spēj pareizi pielietot kvalitatīvās, kvantitatīvās metodes...", "Spēj patstāvīgi organizēt un individuāli vai komandā veikt pētījumu...", "Spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt zinātniskas un profesionālas problēmas uzņēmuma vadīšanas, aprites ekonomikas, sociālās uzņēmējdarbības un saistītajās jomās valsts un atsevišķa uzņēmuma līmenī". Vairākos studijuursos ir paredzētas studējošo individuālās vai grupu prezentācijas, diskusijas un ziņojumu veidošana, kas nodrošinās studiju rezultātu "Spēj rakstiski atspoguļot un mūstiski prezentēt veikto uzdevumu vai pētījumu rezultātus".

3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisma (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums

Maģistra programma "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" tiks īstenota pilna laika formā, latviešu un angļu valodā. Programmu veido 4 kredītpunktu studiju kursi, izņemot kursu "Darba, vides un civilā aizsardzība" 2 KP (pamatojums ir sniegts pašnovērtējuma 3.1.punktā). Kontaktstundu tēmatiskais sadalījums un stundu sadalījums lekcijām, konsultācijām un pastāvīgam darbam ir aprakstīts katrā studiju kursa aprakstā.

Studiju programma tiks īstenota, organizējot studējošiem lekcijas tiešsaistē, izmantojot videokonferenču sistēmu BigBlueButton, kā arī nodarbības klātienē augstskolas telpās (ja būs iespējams). Visi docētāji EKA izmanto Moodle kursa saturu atspoguļošanai. Ir izveidots unificēts e-kursa šablons (pieejams visiem docētājiem Moodle mapē "Administrācija"), pēc kura vadoties ir jāievieto informācija (kursa prasības, prezentācijas, literatūra lasīšanai, uzdevumi).

Maģistra programmas ietvaros studējošiem ir jāveic pētnieciskais darbs. Tas var būt atsevišķs studiju kursa uzdevums, kā, piemēram, studijuursos "Vides politika", "Ilgtspējīgā attīstība", "Korporatīvā sociālā atbildība". Turklāt, visiem maģistra programmas studējošajiem ir obligāti jāiesniedz zinātniskais raksts uz EKA Studējošo konferenci (Nolikums par studiju, projekta un noslēguma darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu Ekonomikas un kultūras augstskolā, 3.2.15.punkts). Zināšanas un prasmes par pētījuma struktūras veidošanu, metodoloģiju, pētniecisko metožu praktisku izmantošanu, zinātnisko rakstu sagatavošanu, kā arī maģistra darba izstrādāšanu tiek sniegtas studiju kursā "Zinātnisko pētījumu organizācija un akadēmiskais darbs".

Maģistra studiju programmā "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" ir plānots izmantot dažādas pasniegšanas metodes:

- Lekcijas un demonstrācijas, pielietojot izskaidrojoši ilustratīvo pasniegšanas metodi – galvenokārt, lai sniegtu studējošajiem teorētiskās zināšanas par terminu un koncepciju būtību
- Semināri. Tiek organizēti visos studijuursos ar mērķi attīstīt studējošo spējas argumentēt aizstāvēt savu viedokli
- Praktiskās nodarbības, kuru laikā tiks piedāvāts gan individuālais, gan grupu darbs. Tiks izmantota gan reproduktīvā metode, kad studējošajiem tiks piedāvāts strādāt pēc instrukcijas un risināt uzdevumus pēc parauga (piemēram, studijuursos "Uzņēmuma finanšu vadība"), gan heuristiskā metode, kad studējošiem būs jāatrod atbilstošais paņēmiens problēmas risināšanai (piemēram, studiju kursā "Starta uzņēmējdarbība", "Zinātnisko pētījumu organizācija un akadēmiskais darbs").

- Studējošo patstāvīgais darbs, lai analizētu literatūru, sekundāros datus, veiktu individuālo vai komandas pētījumu, izstrādātu ziņojumus prezentēšanai
- Pasniedzēju vadītas diskusijas un diskusijas studējošo grupās. Tiek izmantots katrā studiju kursā iesaistot visus studējošus vai sadalot studentus mazākās grupās. Attālināto studiju procesā tas ir iespējams ar dažādu rīku palīdzību Moodle un izmantojot sadarbības platformas (piemēram, MURAL).
- Problēmmācību metodes. Problēmsituāciju risināšana (case study analysis). Problēmas var atklāt paši studējošie, balstoties uz literatūras, dokumentu vai sekundāto datu analīzi. Problēmu var piedāvāt docētājs vai pieaicināties profesionālās vides pārstāvji (piemēram, studiju kursā “Starta uzņēmējdarbība”).
- Lomu spēles (piemēram, studiju kursā “Dizaina domāšana”).

Vairākos studijuursos, piemēram, “Vides politika”, “Aprites ekonomika”, “Starta uzņēmējdarbība”, “Sociālā uzņēmējdarbība” tiks aicināti publiskā sektora un biznesa vides pārstāvji, lai dalītos ar studējošajiem pieredzē par aktualajām tendencēm aprites ekonomikas un sociālās uzņēmējdarbības jomā. Jau šobrīd ir sarunātas vieslēcīcijas ar RIMI Baltic pārstāvjiem par RIMI Zero Waste programmu un kvalitātes jautājumiem.

Studiju rezultātu vērtēšanas sistēma EKA balstās uz 10 ballu skalu. Zināšanu novērtēšanai mācībspēki izmanto vairākas formas, piemēram, testus, aprēķinu uzdevumus, esejas, pētnieciskos ziņojumus, patstāvīgo vai grupas darbu aizstāvēšanu, eksāmenus. Studējošo sasniegtie studiju rezultāti tiek vērtēti ne tikai studiju kursa gala pārbaudījumā – eksāmenā, bet arī starppārbaudījumos. Ja studējošais nav izpildījis studiju kursa apguves prasības un starppārbaudījumus, tad mācībspēkam ir tiesības nepieļaut studējošo pie gala pārbaudījuma līdz prasību izpildei.

Visi studējošie EKA tiek iepazīstināti ar kursa saturu, kursa prasībām, kā arī vērtēšanas procedūru un kritērijiem studiju kursa sākumā. “Kursa prasības” ir obligāta e-kursa sadaļa Moodle vidē. Vērtēšanas kritēriji ir noteikti 4 līmeņos un aprakstīti katrā studiju kursa aprakstā atbilstoši katra studiju rezultātam.

Maģistra darba vērtēšanas kritēriji ir aprakstīti Nolikumā par studiju, projekta un noslēguma darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu Ekonomikas un kultūras augstskolā. Gala vērtējums ir atkarīgs no darba satura, pētījuma rezultātu prezentēšanas kvalitātes un studējošā prasmi argumentēti diskutēt par maģistra darba tēmu.

Izmantojot dažādas vērtēšanas metodes, ir iespējams nodrošināt studiju kursu rezultātus un studiju programmas kopējos rezultātus. Piemēram, vērtējot studējošo spējas argumentēti aizstāvēt savu viedokli diskusijā, tika nodrošināts studiju rezultāts “Spēj argumentēti diskutēt par vadības, aprites ekonomikas un sociālās uzņēmējdarbības aspektiem”.

Vērtējot studējošo rezultātus, EKA tiek ievēroti šādi vērtēšanas pamatprincipi:

- Vērtēšanas atklātības princips – atbilstoši izvirzītajiem programmas mērķiem un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķiem un uzdevumiem EKA ir noteiktas pamatprasības iegūto studiju rezultātu vērtēšanai;
- Vērtējuma obligātuma princips – nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu par obligātā satura apguvi studiju programmas ietvaros;
- Vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips – EKA tiek noteikta iegūtā vērtējuma pārskatīšanas kārtība;
- Pārbaudes veidu dažādības princips – vērtējot studentu iegūtās zināšanas, tiek izmantoti dažādi pārbaudījumu veidi: esejas, studējošo prezentācijas, dalības diskusijā kvalitātes vērtējums (atbilžu uz jautājumiem kvalitāte), testi semināru laikā un Moodle testi, domu karšu veidošana, ziņojumu izstrādāšana;
- Vērtējuma atbilstības princips – pārbaudes darbā tiek dota iespēja apliecināt analītiskās un radošās spējas, zināšanas, prasmes un iemaņas visiem apguves līmeņiem atbilstošos uzdevumos un situācijās. Pārbaudēs iekļaujama satura apjoms atbilst kursa aprakstos noteiktajam saturam.

EKA studiju process notiek, ievērojot studentcentrētas izglītības principus, piemēram:

- Studējošajiem ir nodrošināta iespēja mācīties pašiem, jo visu studiju kursu ietvaros noteikts stundu apjoms ir atvēlēts patstāvīgajam darbam
- Mācībspēki studiju procesā izmanto dažādas pasniegšanas un studiju rezultātu vērtēšanas metodes. Vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publiskoti un izskaidroti
- EKA pastāv atbilstošas procedūras studentu sūdzību risināšanai
- EKA Studentu pašpārvaldes pārstāvji piedalās Studiju padomes sēdēs un EKA Senāta sēdēs, kur notiek diskusijas par studiju procesa izmaiņām un pilnveidošanu
- Regulāri notiek studējošo aptaujas un to rezultāti tiek ņemti vērā studiju procesā pilnveidošanā
- Regulāri notiek studējošo tikšanās ar attiecīgo programmu direktoriem, lai pārrunātu iespējamās problēmas un atrast risinājumus
- Studējošajiem ir nodrošināts informatīvais un metodoloģiskais atbalsts par studiju procesa visiem posmiem (sk. "Studējošo ceļvedis" EKA mājas lapā)
- Studējošajiem ir nodrošināts konsultatīvais atbalsts: ir iespēja saņemt individuāli konsultāciju ar jebkuru mācībspēku, kā arī katras studiju programmas studējošajiem ir metodisks Studentu Informācijas centrā (SIC).

3.3. Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze

Nav attiecināms

3.4. Novērtējums, kā augstskolā/ koledžā izveidotā kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tajā noteiktie principi tiek ievēroti studiju programmā

EKA ir izveidota iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tās principi, kā arī iekšējo iesaistīto pušu atbildības virzieni ir aprakstīti Nolikumā *Par iekšējās kvalitātes sistēmas nodrošināšanu Ekonomikas un kultūras augstskolā* (apstiprināts 26.04.2017.) Detalizēti visi procesi un atbildīgas personas ir aprakstīti dokumentā „*Ekonomikas un kultūras augstskolas darbības pamats*”. (EKA iekšējais dokuments)

EKA attīstības stratēģijā ir noteiktas trīs EKA prioritātes, un to ietvaros ir definēti mērķi un indikatori kvalitātes nodrošināšanas jomā (https://www.augstskola.lv/upload/EKA_Strategija_2023_V14022019.pdf 7.lpp).

EKA kvalitātes nodrošināšanas politikas principi tiek ievēroti visās EKA studiju programmās. Piemēram, runājot par principu “nodrošināt zinātniskās darbības attīstību atbilstoši augstskolas attīstības stratēģijai un valsts attīstības pamatnostādņēm”, var sniegt šādus piemērus:

- Katru gadu visu programmu docētāji piedalās EKA Starptautiskajā zinātniskajā konferencē “Emerging trends in Economics, Culture and Humanities (etECH)” ar ziņojumiem attiecīgajās sekcijās. Programmas “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” docētājiem būs iespēja piedalīties Ekonomikas sekcijā, var izveidot atsevišķu sekciju. Šogad programmā iesaistītie docētāji (T.Tambovceva, A.Sannikova, E.Čerkovskis) piedalīsies Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūta organizētajā Starptautiskajā Ekonomikas Forumā, sekcijā “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” [Circular economy and social entrepreneurship], ko vadīs EKA profesore J.Titko (<https://economicforum.lv/>).
- Lai nodrošinātu zinātniskos rezultātus EKA, katru gadu tiek definēti prioritārie pētniecības virzieni un tiek organizētas docētāju darba grupas. 2020./2021. gadā pētniecības virzienu sarakstā ir “Aprites ekonomika” (koordinatore J.Titko) un “Sociālās inovācijas un sociālā uzņēmējdarbība” (koordinatore V.Vēvere) (https://www.augstskola.lv/upload/P%C4%93tn.virzieni_nomenklatura_2021.pdf).

Princips “izzināt iesaistīto pušu intereses un ietvert tos augstskolas attīstības stratēģijā un operatīvajā darbībā” tiek ievērots, piemēram, iesaistot dažādas puses stratēģisko dokumentu izstrādāšana. Šobrīd

notiek darbs pie jaunas Zinātnes stratēģijas darba grupās, ko veido EKA docētāji, programmu direktori, studējošie, absolventi un darba devēji.

Kvalitātes politikas princips "ievērot godīgas konkurences un profesionālās ētikas principus" ir saistošs visiem docētājiem. Visi mācībspēki ir iepazīstināti ar EKA *Ētikas un akadēmiskā godīguma kodeksu* (pieejams Moodle mapē "Administrācija") un zina, kā rīkoties, lai novērstu ētikas pārkāpumus.

Par studiju programmu īstenošanas kvalitāti ir atbildīgi programmu direktori un programmu metodiķi.

Apraksts, kā EKA tiek ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1.daļas standarti, ir sniegts 5.pielikumā. Zemāk ir sniegti daži piemēri par ESG standartu ievērošanu augstskolā.

1.2.standarts. Programmu izstrāde un apstiprināšana. Studiju programmas izstrādei tiek veidota darba grupa. Programmas "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" darba grupas sastāvā ir programmā iesaistītie docētāji, darba devēju pārstāvji, citu augstskolu pārstāvji (sk. 1.2. sadaļu "Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums" un 3.5. sadaļu "Novērtējums par ieinteresēto pušu iesaisti studiju programmas izveidē"). Izstrādājot jaunu studiju programmu, tiek definēti studiju programmas mērķi, uzdevumi un sagaidāmie studiju rezultāti, saskaņojot tos ar studiju virziena mērķiem, izdevumiem un rezultātiem. Turklāt, tiek ņemti vērā arī iegūstamas kvalifikācijas aprakstā minētie sagaidāmie studiju rezultāti atbilstoši nacionālās kvalifikācijas ietvarstruktūrai, Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikācijas ietvarstruktūrai un profesijas standarta prasībām. Ja jauna studiju programma ir izstrādāta esoša virziena ietvaros, tad sagatavoto iesniegumu un pašnovērtējuma ziņojumu izskata Studiju padome. Studiju padome lemj par sagatavoto dokumentu virzīšanu izskatīšanai Senātā. Senāts izvērtē iesniegtos dokumentus un lemj par to apstiprināšanu un tālāko virzību uz institūcijām, kuras atbild par studiju virziena un studiju programmu licencēšanu.

1.4.standarts "Studentu imatrikulācija, studiju gaita, kvalifikāciju atzīšana un sertifikācija". Detalizēta informācija par studiju procesu ir pieejama studējošajiem EKA mājas lapas sadaļā "Studējošo ceļvedis". Turklāt, katrā programmā ir izveidots atsevišķs studiju kurss "Ievads studijas". Šis kurss ir ieviests, lai studējošos iepazīstināt ar studiju procesa organizāciju augstskolā, iepazīstināt ar izvēlētas profesijas izaicinājumiem, saliedēt grupas biedrus un iemācīt plānot laiku un noteikt prioritātes 9tie organizēts laika plānošanas treniņš). Studiju programmā "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" arī tika izveidots šads kurss (sk. 3.pielikumu "Studiju programmas plānojums" un kursa aprakstu), ko vadīs programmas direktors Edgars Čerkovskis.

EKA ir noteiktas procedūras, kas reglamentē studiju procesu, un to apraksti ir pieejami studējošajiem. Piemēram, informācija par uzņemšanas prasībām ir atspoguļota "Uzņemšanas noteikumos", informācija par studiju procesa organizāciju – "Studiju nolikumā", informācija par mobilitātes iespējām – "Nolikumā par studējošo, docētāju un akadēmijas personāla mobilitāti, viespasniedzēju un ārvalstu studentu uzņemšanu Mūžizglītības programmas Augstākā izglītība (Erasmus+) mobilitātes programmas ietvaros" utt. Katram studējošajam ir iespējas saņemt individuālo konsultāciju pie izglītības metodiķa, klātienē, telefoniski vai elektroniski.

1.6.standarts. Mācību resursi un atbalsts studentiem.

Mācību resursi EKA ir bibliotēka, kuras krājumi regulāri tiek papildināti. Kopējais resursu vienību skaits ir 11 303 grāmatas. Programmas "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" studējošajiem ir pieejami 530 grāmatu nosaukumi EKA bibliotēkā (973 eksemplāri) Bibliotekāre nodrošina atbalstu informācijas meklēšanā. EKA abonē EBSCO un Lursoft datu bāzes un nodrošina studējošajiem brīvu pieeju informācijai.

Augstskolas e-vidē katrā studiju kursā ir pieejami mācību materiāli. EKA strādā Studentu informācijas centrs, kurā katrai programmai ir sava metodiķe, kura var sniegt informāciju par studiju procesu un studiju gaitu. Studējošie regulāri komunicē ar studiju programmas direktoru par studiju programmas satura jautājumiem, kā arī par organizatoriskiem jautājumiem. Katrai studiju programmai ir arī forums Moodle, kurā programmas direktors ievieto aktuālo informāciju. Katrā studiju kursā ir pieejamas konsultācijas gan klātienē, gan e-vidē.

Studējošiem EKA ir nodrošināts šāds atbalsts:

- Informatīvais un konsultatīvais atbalsts. EKA mājaslapā ir pieejams Studējošā ceļvedis, kurā informācija ir strukturēta pēc studiju posmiem. Turpat ir pieejami iekšējie normatīvie un metodiskie dokumenti, kā arī pamācības darbam e-vidē. Ir iespēja saņemt individuālo konsultāciju pie programmas direktora, jebkura docētāja un studiju metodiķa. Katras programmas studenti piedalās kolokvijā, kur ir iespējas saņemt rekomendācijas par noslēguma darba izvēlēto tēmu un darba izstrādes procesu.
- Metodiskais atbalsts. EKA e-vidē mācībspēki izvieto studiju kursu materiālus, kursu apguves prasības, saites uz brīvpieejamiem bibliogrāfijas avotiem. Studējošajiem ir pieejamie metodiskie norādījumi studiju un noslēguma darbu izstrādāšanai (EKA Nolikums par studiju, projekta un noslēguma darba izstrādāšanu un aizstāvēšanu).
- Karjeras atbalsts. Programmu ietvaros notiek vieslekcijas ar nozaru profesionāļiem par izaicinājumiem konkrētās profesijās, tikšanās ar EKA absolventiem, kuru laikā absolventi dalās pieredzē par savām karjeras gaitām, mācību ekskursijas uzņēmumos un organizācijās, Biznesa inkubatora atbalsts).
- Finansiālais atbalsts. Ir piedāvāts elastīgs maksājumu grafiks, studiju maksas atlaides reflektantiem par labām sekmēm vidējā izglītībā (tikai Latvijas studentiem), studiju maksas atlaides par aktīvu dalību Studentu pašpārvaldē, dalību profesionālajos konkursos un pētniecības aktivitātēs.
- Ārvalstu studējošajiem papildus ir pieejams psiholoģiskais atbalsts, kā arī latviešu valodas un kultūras apmācības.

1.7. standarts “Informācijas vadība”. EKA regulāri vāc informāciju par studējošo sekmēm, atbiruma iemesliem, studējošo un mācībspēku mobilitātes rādītājiem, studējošo un docētāju zinātniskās un radošās darbības kvantitatīvajiem un kvalitatīvajiem rezultātiem. EKA regulāri notiek studējošo un absolventu aptaujas.

EKA darbojas iekšēja informācijas sistēma NEXUS, kurā glabājas dati par studējošo sekmēm, akadēmiskajiem un finnašu parādiem, docētāju studiju kursiem, studiju programmu plānojumu. NEXUS ir savienots ar EKA mājas lapu, kur studenti sadaļā “Mani dati” var redzēt savus studiju kursus un sekmes.

Katra akadēmiskā gada beigās tiek apkopota informācija par *EKA Zinātnes un radošās darbības stratēģijas* (ZRDAS) Rīcības plāna atskaitē un *EKA Internacionālizācijas stratēģijas* Rīcības plāna atskaitē. Administrācijas sēdēs notiek rezultātu apspriešana. Nepieciešamības gadījumā notiek individuālās pārrunas ar studiju virzienu vadītājiem un programmu direktoriem, lai definētu rezultātu uzlabošanas virzienus. Piemēram, konstatējot, ka ir jāaktivizē studējošo iesaiste pētniecībā, tika aktualizēti daži studiju kursi, ieviešot tajos obligāto pētniecisko komponenti (“Biznesa ekonomika un plānošana”, “Cilvēkresursu vadība”). Līdz ar to studējošo iesniegto zinātnisko rakstu skaits un ziņojumu skaits EKA Studējošo konferencē krietni palielinājies.

1.9. standarts “Programmu apsekošana un regulāra pārbaude”. EKA studiju programmu pilnveidošanas iespēju apspriešana notiek darba grupās, kas sastāv no programmā iesaistītajiem docētājiem un darba devējiem. Satura izmaiņu apspriešana notiek arī attiecīgās Studiju Padomes sēdēs ar obligāto Studentu pašpārvaldes pārstāvju klātbūtni. Studiju programmu saturs tiek pārskatīts ne retāk kā reizi trijos gados atbilstoši *Nolikumam par studiju satura un realizācijas apraksta sagatavošanu, aktualizāciju un apstiprināšanu* (pieejams Moodle, „EKA Administrācija”), bet reāli notiek katru gadu, aktualizējot noslēguma darbu paraugtēmu sarakstu, studiju kursu aprakstus u.tml. Studiju programmā “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” ir plānots izveidot patstāvīgu darba grupu, lai apspriestu aktuālās tendences aprites ekonomikas un sociālās uzņēmējdarbības jomā un kopīgi pieņemtu lēmumu par studiju kursu satura aktualizēšanu. Jau šobrīd ir nodibinātas saiknes ar darba devēju pārstāvjiem (RIMI Baltic, Clean-R, SIA “Stikla māja”), valsts pārvaldes pārstāvjiem (VARAM), Starptautisko sociālās uzņēmējdarbības akseleratoru NewDoor.

3.5. Novērtējums par ieinteresēto pušu iesaisti studiju programmas izveidē

Uzsākot darbu pie studiju programmas "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" izveides tika veikts potenciālo darba devēju un nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju apkopojums ar mērķi uzrunāt potenciālos partnerus un iesaistīt tos programmas preventīvo parametru izstrādē un apspriešanā. Tika noorganizētas divas darba grupas 2020. gada 9. un 11. decembrī, kurās tika apspriesti studiju programmas mērķis un sasniedzamie studiju rezultāti. Tajās piedalījās:

1. Edgars Čerkovskis – EKA lektors, studiju programmas "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" direktors, plānoto studiju kursu "Vides politika" un "Integrētās vadības sistēmas" docētājs
2. Jeļena Titko – EKA profesore, EKA Zinātņu un starptautisko attiecību prorektore, plānotā studiju kursa "Zinātnisko pētījumu organizācija un akadēmiskais darbs" docētāja
3. Oksana Lentjušenkova – EKA asociētā profesore, EKA Rektore, plānoto studiju kursu "Integrētās vadības sistēmas" un "Intelektuālā kapitāla vadība" docētāja
4. Tatjana Tambovceva – EKA viesdocētāja, RTU profesore, plānotā studiju kursa "Aprites ekonomika" docētāja
5. Aija Sannikova – EKA docente, LR Labklājības ministrijas Sociālo uzņēmumu komisijas locekle, plānotā studiju kursa "Sociālā uzņēmējdarbība" docētāja
6. Dzintra Atstāja – Banku augstskolas profesore, Liepājas universitātes Aprites ekonomikas centra pētniece, Banku augstskolas Ilgtspējas un efektivitātes laboratorijas vadītāja, plānotā studiju kursa "Ilgtspējīgā attīstība" docētāja
7. Ņina Linde - Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūta valdes priekšsēdētāja
8. Jevgenija Dehtjare, Starptautiskā sociālās uzņēmējdarbības akseleratora NewDoor mentore, Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolas Akadēmiskā darba prorektore
9. Ieva Zemīte, SIA "Stikla māja", valdes locekle, studija "GlassPoint"
10. Jana Simanovska, Biedrības "Ekodizaina kompetences centrs" vadītāja, Vidzemes augstskolas pētniece
11. Natālija Cudečka-Puriņa, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Vides kvalitātes un atkritumu apsaimniekošanas nodaļas vadītāja
12. Kaspars Karaševskis, SIA "RIMI Baltic" Sortimentu un merčendaizings optimizācijas vadītājs

Diskusiju galvenie rezultāti detalizēti ir aprakstīti protokolos (protokols Nr. 1 (**20.pielikums**) un Nr. 2 (**21.pielikums**)). Galvenie rezultāti ir:

- Tika apliecināts studiju programmas nepieciešamība Latvijā un tās atbilstība Eiropas valstu attīstības prioritātēm (LZA Ekonomikas institūta atzinums (**22.pielikums**))
- Tika apspriests studiju programmas mērķis, tika apspriesti un precizēti studiju programmas uzdevumi
- Tika apspriesti studiju rezultāti, ko iegūst programmas ietvaros
- Tika apspriesti potenciālās sadarbības veidi ar darba devējiem un citām iesaistītajām pusēm (piemēram, ar LZA Ekonomikas institūtu, SIA "Stikla māja").

Diskusiju dalībnieku ieteikumi tika ņemti vērā un integrēti programmas saturā. Piemēram, tika pārformulēti studiju rezultāti, ievērojot J.Dehtjares ieteikumus; ievērojot K.Karaševska ieteikumus akcentēt jautājumus, kas ir saistīti ar sertifikāciju, provizoriski ir sarunātas viesslekcijas ar RIMI kvalitātes sistēmu vadītāja Baltijā Sanitu Rupenheiti, kas ir ISO sertificēts auditors (ISO 22000) un sertificēta

kvalitātes sistēmu vadītāja (ISO 9001). Ar pašu Kasparu Karaševski ir sarunātas vieslekcijas par RIMI Baltic zero-waste programmu.

Maģistra programma "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" tika prezentēta arī EKA Apvienotās studiju padomes „Ekonomika” un „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” Padomes sēdēs 07.12.2020. **(18.pielikums)** un 28.01.2021. **(19. pielikums)**, kura piedalījās EKA abu studiju virzienu programmu direktori, docētāji un studenti. 12.02.2021. notika programmā iesaistīto docētāju tikšanās, lai noformulētu studiju programmas mērķa, uzdevumu un studiju rezultātu gala variantu. Studiju padomes sēdē 25.02.2021. tikai apstiprināti programmas studiju kursu apraksti. EKA Senāta sēdē 03.03.2021. tika pieņemts lēmums par programmas izveidi un virzīšanu uz licencēšanu **(8.pielikums)**.

Arī turpmāk plānots ieinteresētās puses iesaistīt studiju programmas pilnveidē gan kopīgu konferenču organizēšanā, gan semināru rīkošanā, kā arī zinātniskajā sadarbībā un konsultācijās par nozares attīstības tendencēm un nepieciešamajām izmaiņām programmas plānā. Plānots, ka sadarbība izpaudīsies arī kā vieslektoru lekcijas, atsevišķos studiju priekšmetos, gan ekskursijās uz uzņēmumiem. Plānots iesaistīt nozaru ekspertus maģistra darbu recenzēšanā un vērtēšanā valsts aizstāvēšanas komisijās. Plānots organizēt regulārās aptaujas, lai pilnveidotu studiju procesu, ņemot vērā no studējošajiem, absolventiem un darba devējiem iegūto informāciju. Absolventu aptaujas plānots veikt ar mērķi iegūt absolventu apmierinātības novērtējumu par apgūtās programmas kvalitāti, iegūtajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm, par absolvētās studiju programmas ieguldījumu absolventu nodarbinātībā. Darba devēju aptaujas mērķis būs noskaidrot, kā darba devēji vērtē absolventu iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību darba tirgus prasībām. Studējošo aptaujas tiks veiktas ar mērķi noskaidrot studējošo viedokli par studiju kursu saturu un iegūt mācībspēku darba novērtējumu, lai tādējādi pilnveidotu studiju procesu.

4. MĀCĪBSPĒKI

4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēles pamatojums

Mācībspēku atlase studiju programmu īstenošanai EKA notiek saskaņā ar Nolikumu par vēlēšanām akadēmiskajos amatos Ekonomikas un kultūras augstskolā. Pretendentus uz noteiktu akadēmisko amatu ievēl, ņemot vērā šādus kritērijus: 1) Izglītības līmenis; 2) Akadēmiskais vai zinātniskais grāds attiecīgajā zinātņu nozarē; 3) Akadēmiskā darba stāžs; 4) Praktiskā darba stāžs profesionālajā vidē; 5) Zinātniskās darbības rezultāti; 6) Svešvalodu zināšanas. Uz EKA akadēmisko amatu vakancēm tiek izsludināts atklāts konkurss, publicējot konkursa sludinājumu avīzē "Latvijas Vēstnesis". Pieteikumus izskata un lēmumu par kandidātu virzīšanu akadēmiskajam amatam pieņem EKA Senāts vai attiecīgās zinātņu nozares Profesoru Padome.

Veicot mācībspēku atlasī studiju programmai "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība", īpašā uzmanība tika pievērsta mācībspēku pedagoģiskai pieredzei, pētnieciskai darbībai un profesionālai pieredzei ar attiecīgo studiju kursu saistītajā jomā. Piemēram, studiju kursi "Sociālā uzņēmējdarbība", "Korporatīvā sociālā atbildība", "Starta uzņēmējdarbība" tika piedāvāti docēšanai EKA vēlētiem mācībspēkiem – attiecīgi A.Sannikovai (LR Labklājības ministrijas Sociālo uzņēmumu komisijas locekle), V.Vēvere (līdzīgu studiju kursu vairāku gadu docēšana augstskolā Turība; EKA pētniecības virziena "Korporatīvā sociālā atbildība" koordinatore 2017.-2020.g.; vairāku zinātnisko rakstu autore par saistītām tēmām un grāmatas "Business Ethics and Corporate Social Responsibility"), A.Svirina (kopš 2017.g. pirmsakselerācijas programmā Interneta Iniciatīvu Attīstības fondā; pedagoģiskā pieredze IT startup akseleratorā Kazahstānā).

Savukārt, Obligāto daļas studiju kursu "Aprites ekonomika", "Ilgtspējīga attīstība", "Dizaina domāšana" docēšanai tika meklēti mācībspēki ārpus EKA, ņemot vērā šādus kritērijus: 1) doktora grāds ekonomikā vai vadībzinātnē (Dr.oec., Dr.sc.admin.); 2) šāda vai līdzīgu kursu docēšana citā augstskolā; 3) pētnieciskās darbības rezultāti (zinātnisko rakstu skaits attiecīgajā tēmā, dalība projektos, ziņojumi starptautiskajās konferencēs); 4) ļoti labas angļu valodas zināšanas (lai nodrošinātu kursa pasniegšanu gan latviešu, gan angļu plūsmu studentiem).

Studiju kurss "Aprites ekonomika" tika piedāvāts Dr.oec. RTU profesorei T.Tambovcevai, kura ir vairāku zinātnisku rakstu autore par aprites ekonomiku, ilgtspējīgu attīstību, ekoloģijas jautājumiem u.tml. (sk. 7.pielikumu un CV), grāmatas "Introduction to Circular Economy" autore ([https://www.augstskola.lv/upload/book/Introduction to Circular Economy 2020.pdf](https://www.augstskola.lv/upload/book/Introduction%20to%20Circular%20Economy%202020.pdf)), studiju kursu "Ekoloģijas vadīšana", "Ekoloģijas sistēmu vadīšana", "Būvniecības nozares un nekustamā īpašuma tirgus ilgtspējīgā attīstība" u.c. autore un docētāja.

Studiju kurss "Ilgtspējīga attīstība" tika piedāvāts Dr.oec. Banku augstskolas profesorei Dz.Atstājai, kura ir Liepājas universitāte Aprites ekonomikas centra pētniece, Banku augstskolas Ilgtspējas un efektivitātes laboratorijas vadītāja, studiju kursu "Zaļā ekonomika un Ilgtspēja", "Globālā ilgtspēja un pasaules ekonomika" u.c. docētāja, vairāku zinātnisko rakstu par ilgtspējīgas attīstības dažādiem aspektiem autore.

Studiju kurss "Dizaina domāšana" tika piedāvāts Dr.sc.admin.I.Cīrulei, kura 2013.-2019.g. vadīja RISEBA augstskolas Radošo biznesa inkubatoru, izstrādāja un vadīja studiju kursus "Innovation and Creativity in Business" un "Open Innovation, Creativity and Knowledge Management", pašlaik ir post doktorantūras pētniece (tēma "Open Innovation and Business Incubation").

Visiem docētājiem, kas ir iesaistīti programmas "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība" īstenošana angļu valodā ir B2 vai augstāks angļu valodas zināšanu līmenis.

4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām

Programmas īstenošanā piedalīsies 18 mācībspēki, no kuriem 11 (61%) ir vēlētie EKA docētāji. No 18 iesaistītajiem mācībspēkiem 15 docētājiem (83%) ir doktora grāds, t.sk. 11 no tiem doktora grāds ekonomikā vai vadībzinātnē.

Akadēmiskā personāla sastāvs atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas 3. punktā noteiktajām prasībām: “Akadēmisko studiju programmu obligātās daļas un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā piedalās ne mazāk kā pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā”. Studiju programmas “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” īstenošanā piedalās seši docētāji, kuri ir ievēlēti EKA profesora un asociētā profesora amatā.

Detalizēta informācija par akadēmiskā personāla sastāvu ir atspoguļota pašnovērtējuma ziņojuma **6.pielikumā** “Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts”.

Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu. Par to liecina šādi fakti:

- Lielākā daļa mācībspēku ir aktīvi iesaistīti pētniecībā. Tas ir apstiprinājams ar zinātnisko publikāciju skaitu 2015.-2020.gadā (sk. **7.pielikumu** “Mācībspēku publikācijas”). 15 docētājiem (88%) pārskata periodā ir publikācijas izdevumos, kuri ir indeksēti datu bāzēs Web of Science un SCOPUS. Mācībspēku sastāvā ir 8 docētāji (O.Lentjušenkova, A.Sannikova, J.Titko, V.Vēvere, V.Zariņa, Dz.Atstāja, T.Tambovceva, K.Zalcmane), kuriem ir Latvijas Zinātņu Padomes eksperta statuss zinātņu nozarē “Ekonomika un uzņēmējdarbība” (tas arī liecina par iesaisti pētniecībā, jo eksperta tiesības tiek piešķirtas, balstoties uz publikācijām Web of Science un SCOPUS). Docētāju augsta līmeņa pētnieciska kvalifikācija nodrošinās iespēju sasniegt rezultātus attiecībā uz pētnieciskā darba veikšanu, pētniecisko metožu izmantošanu, pētījumu rezultātu prezentēšanu u.tml.
- Studiju programmas īstenošanā iesaistīti docētāji ir Latvijā atzīti speciālisti aprites ekonomikas, sociālās uzņēmējdarbības un uzņēmuma vadības jomā. Piemēram, Dz.Atstāja ir Liepājas universitātes Aprites ekonomikas centra pētniece un Banku augstskolas Ilgtspējas un efektivitātes laboratorijas vadītāja; A.Sannikova ir LR Labklājības ministrijas Sociālo uzņēmumu komisijas locekle; I.Cīrule bija vairāku gadu RISEBA Radošā biznesa inkubatora vadītāja.
- Programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir pedagoģiskā pieredze ar programmas saturu saistīto kursu pasniegšanu citās augstskolās. Piemēram, Dz.Atstāja vadīja kursu “Zaļā ekonomika un Ilgtspēja”, “Global Sustainability and World Economy” u.c. Banku augstskolā, RISEBā augstskolā un Ventspils augstskolā; V.Vēvere vadīja kursu „Korporatīvā sociālā atbildība un biznesa ētika” un „Inovācijas un ilgtspēja” augstskolā Turība; I.Cīrule vadīja kursu “Sociālā uzņēmējdarbība” RISEBA augstskolā utt. (detalizēta informācija ir pieejama mācībspēku CV).
- Programmā iesaistīti mācībspēki ir grāmatu autori, kas tiks izmantoti studiju programmas īstenošanā. Piemēram, “Business Ethics and Corporate Social Responsibility” (Vevere & Svirina, 2020); “Introduction to Circular Economy” (Tambovceva & Titko, 2020); “Landfill in Latvia towards a circular economy” (Cudečka-Puriņa & Atstāja, 2020).

Kopumā var secināt, ka studiju programmā “Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” iesaistīto mācībspēku kvalifikācija nodrošina programmas rezultātu sasniegšanu.

4.3. Mehānismi un procedūras mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai

Mācībspēku kvalifikācijas celšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai EKA piedāvā šādas iespējas:

- Katru gadu janvārī tiek organizēta Mācību-metodiskā konference „Mācību metodiskā un zinātniskā darba organizācija studiju procesā”, kuras mērķis ir analizēt aktualitātes studiju procesa organizēšanā, studiju kursu docēšanā, mācību metožu lietošanā, digitālo risinājumu izmantošanā studiju procesā u. tml. (2020.gadā tēma bija “Studentu centrēta pieeja studiju procesā augstākās izglītības iestādē” <https://www.augstskola.lv/?parent=615&lng=lva>)
- Katru gadu aprīlī tiek organizēta Starptautiskā zinātniskā konference “Emerging Trends in Economics, Culture and Humanities (etECH)”, dalība kurā EKA docētājiem ir bezmaksas. (<https://www.augstskola.lv/?parent=619&lng=lva>)

- EKA docētāju izstrādāto zinātnisko rakstu publicēšana EKA zinātniskajā žurnālā "Economics and Culture" (<https://www.augstskola.lv/?parent=829&lng=lva>) ir bezmaksas.
- EKA docētājiem ir iespēja pieteikties finansējumam, lai segtu izmaksas saistībā ar dalību zinātniskajās konferencēs vai segtu publicēšanas izmaksas citu augstskolu žurnālos vai rakstu krājumos (izdevumos, kas ir indeksēti SCOPUS un Web of Science datu bāzēs).
- EKA regulāri iesniedz projektu pieteikumus vai piedalās starptautiskajos projektu konsorcijs (piemēram, Erasmus KA103, KA107, KA203, NordPlus u.c. programmās), tādā veidā nodrošinot docētājiem iespēju uzlabot svešvalodu prasmes, starpkultūru komunikācijas prasmes, starptautiskā mēroga pētīju veikšanas prasmes.
- 2020.gadā tika izveidots EKA Zinātnes klubs (EKA Science Club) (<https://www.augstskola.lv/?parent=990&lng=lva>), kurā pieņem EKA docētājus un viesdocētājus, ņemot vērā viņu pētnieciskā darba rezultātus (rakstus SCOPUS un Web of Science datu bāzēs)
- EKA darbojas finansiālās motivēšanas sistēma, kas paredz EKA docētāju materiālo atbalvošanu par pētniecisko darbību un studējošo iesaistīšanu pētniecībā EKA prioritāro pētniecisko virzienu ietvaros. Informācija docētājiem ir pieejama Moodle mapē "Administrācija".
- Tiek regulāri organizēti pasākumi mācībspēku pedagoģisko kompetenču pilnveidei (Moodle apmācība, angļu valodas apguves/prasmju uzlabošanas iespējas, Didaktikas kursi).
- Zinātnisko kompetenču pilnveidei katru gadu tiek organizēti zinātniskie semināri un darbnīcas (piemēram, SPSS darbseminārs docētājiem, seminārs "Zinātnisko rakstu sagatavošana").

Kopumā var secināt, ka EKA nodrošina docētājiem kvalifikācijas celšanas iespējas (gan angļu valodas apguvei, gan digitālo prasmju uzlabošanai, gan pedagoģisko iemaņu attīstīšanai, gan pētniecisko prasmju uzlabošanai).

Studiju programmā iesaistītie mācībspēki aktīvi iesaistās pētnieciskajā darbībā. Astoniem mācībspēkiem ir Latvijas Zinātnes Padomes eksperta statuss (pārbaudīts sciencelatvia/lv 20.04.2021.), kas nozīmē, ka viņi ir augstas kvalitātes zinātnisko rakstu autori (publikācijas, kas ir indeksētas Web of Science un SCOPUS datu bāzēs). Mācībspēkiem ir publikācijas, kas ir tieši saistītas ar studiju programmas un konkrēto studiju kursu tematiku. Piemēram, profesorei Velgai Vēverei, kas vadīs kursu "Korporatīvā sociālā atbildība" ir vairākas publikācijas par biznesa ētiku un uzņēmumu sociālo atbildību. Viesprofesorei Tatjanai Tambovcevai, kas vadīs kursu "Aprites ekonomika" ir vairākas publikācijas par dalīšanas ekonomiku, ilgtspējīgu attīstību, atkritumu vadīšanu – tēmām, kas ir saistītas ar aprites ekonomikas jautājumiem. Lielākai daļai docētāju ir publikācijas pēdējo sešos gados, 11 docētājiem – vairāk kā 10 publikācijas. Detalizēta informācija par mācībspēku zinātniskām publikācijām ir sniegta **7.pielikumā** "Studiju programmas "APRITES EKONOMIKA UN SOCIĀLĀ UZŅĒMĒJDARBĪBA" īstenošanā iesaistīto mācībspēku zinātniskās publikācijas 2015.-2020. gadā".

5. STUDIJU PROGRAMMAS ATBILSTĪBA NORMATĪVO AKTU PRASĪBĀM. PIELIKUMI

- 1.pielikums. Studiju programmas salīdzinājums ar citu augstskolu studiju programmām*
- 2. pielikums. Studiju programmas atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums*
- 3.pielikums. Studiju programmas plānojums*
- 4.pielikums. Studiju kursu/moduļu kārtējums*
- 5.pielikums. Studiju programmas atbilstība ESG*
- 6.pielikums. Mācībspēku saraksts*
- 7.pielikums. Mācībspēku publikācijas*
- 8.pielikums. Senāta lēmums par studiju programmas izveidi*
- 9.pielikums. Līgumi ar citām augstskolām*
- 10.pielikums. Apliecinājums par zaudējumu kompensācijas garantiju*
- 11.pielikums. AIP atzinums*
- 12.pielikums. Apliecinājums par akadēmiskā personāla atbilstību*
- 13.pielikums. Apliecinājums par mācībspēku svešvalodu prasmi*
- 14.pielikums. Apliecinājums par valsts valodas prasmi*
- 15.pielikums. Studiju līguma paraugs*
- 16.pielikums. Diploma paraugs*
- 17.pielikums. Nolikums par iegūto kompetenču un studiju rezultātu atzišanu*
- 18.pielikums. Studiju padomes sēdes protokols 07.12.2020.*
- 19.pielikums. Studiju padomes sēdes protokols 28.01.2021.*
- 20.pielikums. Diskusijas protokols 9.12.2020.*
- 21.pielikums. Diskusijas protokols 11.12.2020.*
- 22.pielikums. Atzinums EILZA*
- 23.pielikums. Programma University of Graz salīdzināšanai*
- 24.pielikums. Programma ESCP Business School salīdzināšanai*
- 25.pielikums. Programma Roskilde University salīdzināšanai*
- 26.pielikums. Programma University of Graz salīdzināšanai*
- 27.pielikums. Studiju virziena pārvaldībā iesaistīts personāls*